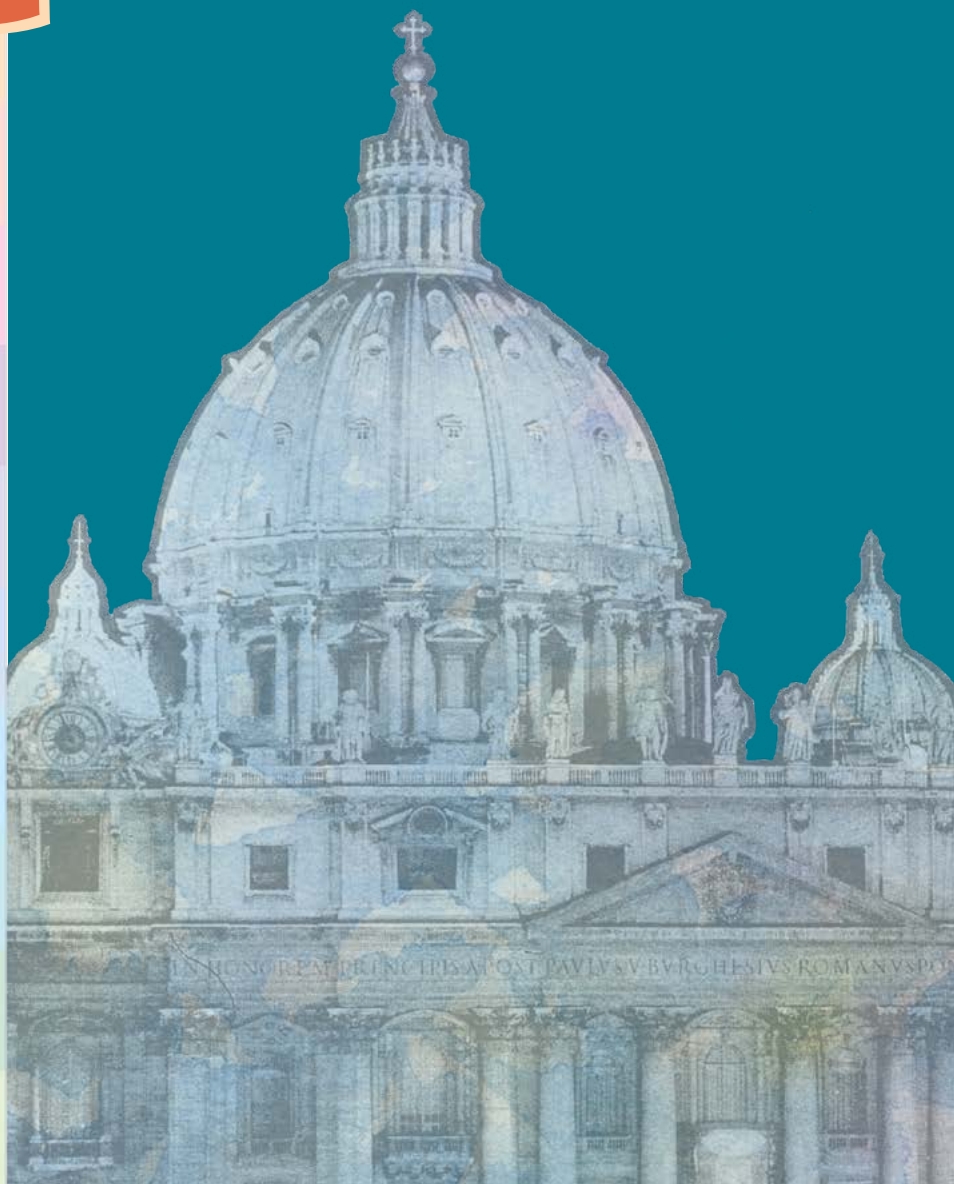

LUČ CERKVE

LETO 2025
ŠTEVILKA

28

■	Uvodna misel.....	1
	P. Thomas Felder FSO	
■	Samospoznanje – ključ je globlje odkritje Boga Kako pridem do globljega samospoznanja?.....	2
	p. Hermann Geissler FSO	
■	Človeško življenje nam je sveto: Zakaj Cerkev zavrača evtanazijo in pomoč pri samomoru	6
	Intervju s p. Hermannom Geißlerjem	
■	Zakaj je kardinal Newman cerkveni učitelj	13
	p. Peter Willi FSO	
■	Poklicanost k Bogu posvečenemu življenju in v duhovništvo Kaj mi še manjka?	16
	p. Andrej Pirš FSO	
■	Obletnice nekaterih pomembnih dogodkov.....	19
	p. Andrej Pirš FSO	
■	Prava in zgrešena sinodalnost	21
	Anton Strle	
■	Združevanje našega zunanjega apostolskega dela z notranjim življenjem.....	23
	Anton Strle	
■	Kronika župnije Planina pri Rakeku	27

Luč Cerkve je revija, ki jo občasno izdaja duhovna družina »Delo«

Ureja p. Andrej Pirš FSO

Prevodi p. Andrej Pirš FSO

Lektoriranje prevodov dr. Bogdan Dolenc

Oblikuje Katja Urankar

Grafična priprava in izvedba Salve d.o.o. Ljubljana

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki, ki jih lahko pošljete na naslov:
p. Andrej Pirš FSO, Kotna pot 8, Voglje, 4208 Šenčur; telefon 04/25-95-100;
e-mail: andrej.pirs@daswerk-fso.org. Na tem naslovu revijo lahko tudi naročite.
Nova številka osebnega računa je pri Novi KBM: Andrej Pirš, IBAN SI56
0440 3025 7415 187.

Naslov spletne strani je: www.thework-fso.org.

Uvodna misel

Po dolgem času je končno zagledala luč sveta nova številka Luč Cerkve. Vmes je bilo precej intenzivno delo glede procesa za beatifikacijo božjega služabnika Antona Strleta. Proces je glede življenja in kreposti sedaj na rimski stopnji. V tako imenovani poziciji je potrebno na osnovi zbranega gradiva dokazati, da je Strle živel kreposti v junaški stopnji in da obstaja glas svetosti in da so uslišanja na njegovo priprošnjo.

V tem času sta izšla dva temeljita življenjepisa božjega služabnika Strleta in devetdnevnica, ki je sedaj prevedena v nemščino, angleščino, italijanščino, nizozemščino, madžarščino in francoščino. Več oseb se ne le v slovenščini, ampak tudi v vseh navedenih jezikih Strletu redno priporoča. Pogoji za razglasitev za blaženega pa je poleg dekreta o junaški stopnji kreposti tudi od Cerkve priznan čudež na njegovo priprošnjo. Zato se je Strletu potrebno priporočati in to tudi v hudih boleznih.

1. novembra je bil razglašen za cerkvenega učitelja sv. John Henry Newman (1801-1890). Duhovna družina »Delo« že 50 let deluje v okviru Newmanovega središča za poznavanje tega velikega angleškega konvertita in kardinala. S svojim prizadevanjem je pripomogla, da je bil Newman razglašen za blaženega, svetnika in sedaj tudi za cerkvenega učitelja. Newman je bil s svojimi genialnimi pogledi približno sto let pred svojim časom in nam more ravno v našem času veliko povedati. Med Slovenci je poznanje o njem in njegove misli razširil v veliki meri ravno božji služabnik Anton Strle.

Ker se vedno bolj širi kultura smrti, je toliko bolj pogumno potrebno zagovarjati in živeti evangelij življenja. Zato je pomembno, da se jasno zavedamo, kako je evtanazija popolnoma nesprejemljiva. Glede svetosti življenja od trenutka spočetja do naravne smrti kompromisi niso možni. Tudi tej tematiki je posvečen eden od prispevkov.

Vsem skupaj želim božjega blagoslova!

p. Andrej Pirš FSO

p. Thomas Felder FSO

Samospoznanje – ključ je globlje odkritje Boga. Kako pridem do globljega samospoznanja?

Človek je ustvarjen za srečo in za polnost življenja. Stremimo po sreči in se v življenju vendarle srečujemo z različnimi nadlogami. Ena od nadlog je pomanjkljivo samospoznanje, kar zagotovo velja za tiste, ki hočejo Jezusa resnično spoznati in stopiti na pot svetosti.

Tales iz Mileta, grški filozof in matematik, ki je umrl 545 pred Kristusom, je znan po izreku: »Spoznaj samega sebe!« Sokrat, drugi veliki grški filozof, je sodobnikom zaklical: »Človek, spoznaj samega sebe!« To je lahko reči, toda kako naj to dosežem? Pot do pravega samospoznanja je dolga in zahtevna. Ne obstaja noben poceni recept.

Evangeliji na različnih mestih govorijo o nujnosti, da si pridobimo zadostno samospoznanje. Tako npr. v Lukovem evangeliju beremo sledeče besede: »Kaj vendar gledaš iver v očesu svojega brata, bruna v lastnem očesu pa ne opaziš?« (Lk 6,41). Do samospoznanja prispe samo tisti, ki pozna svojo notranjost in njene značilne poteze. Če gremo na internet in vpišemo v iskalnik »samospoznanje« ali »najdenje sebe«, bomo dobili pisano paleto ponudb in receptov vseh vrst. Predvsem s področja psihologije in sociologije, pa tudi iz ezoterike. Nudijo nam na stotine različnih priporočil, nakazujejo neštete poti in nam obljubljajo, da bomo našli srečo.

Kot kristjani ne iščemo poti do samospoznanja ne pri psihologiji ne pri sociologiji in ne pri ezoteriki. Kristjan išče to pot pri Jezusu, pri Bogu. Nihče ne pozna človeka tako dobro kot On, kajti po njem je bil človek ustvarjen. Kdor hoče vedeti, kdo je človek, najde pravi odgovor pri Jezusu.

1. Zakaj je težko priti do globokega samospoznanja?

Razlog je podan na prvih straneh stare zaveze. Prva dva človeka, Adam in Eva, sta grešila. Hotela sta biti kot Bog. Na ta način se je porušil odnos do Boga, njunega Stvarnika. Adam se je skril pred Bogom. Bog izžene Adama in Evo in eden-skega vrta, iz nebes.

A prvi greh je razmajal odnos vsega človeštva do Boga, ne samo prvih dveh ljudi. Tudi nova zaveza nam pove, da se je pomanjkanje odnosa do Boga posredovalo naprej; da je vsak človek rojen s pomanjkanjem ljubezni do Boga in božje bližine. To imenujemo izvirni greh ali izvirno krivdo.

Čeprav je bil izvirni greh v naši duši izbrisan pri krstu, vendarle še trpimo zaradi njegovih posledic, kot so sebičnost,

stremljenje po oblasti, neiskrenost itd. Po izvirnem grehu je na svet prišel nered, vstopil je tudi v notranjost človeka, v njegovo dušo. Zato je prizadeto človekovo samospoznanje.

2. Na kaj je usmerjeno samospoznanje in kaj je njegov predmet

a) »Bog je cilj in nagib samospoznanja«

To pomeni, da kristjan ne stremi po samospoznanju, da bi sebe bolje spoznal, ampak to dela zaradi Boga; da bi mu bolj ugajal in mu bil v večje veselje. Torej motiv ni moj ego, ampak Bog.

Pri mnogih ponudbah sveta glede globljega samospoznanja stoji v ospredju človek in njegovo dobro počutje, ne pa Bog. Zato nas te ponudbe varajo in nas vodijo v nek navidezni svet, ne pa k sreči.

Cilj in temelj motiva za naše napore mora biti Bog.

b) Predmet samospoznanja je moja notranjost

V moji notranjosti obstaja svojstven svet. To je moja neumrljiva, od Boga ustvarjena duša. V njej delujejo različne duševne sposobnosti. Najbolj notranja in najbolj dragocena sta razum in volja. Nekoliko bolj navzven so ostale duševne zmožnosti kot naše pomnjenje, naš spomin, naša čustva ali tudi naša sposobnost predstavljanja.

Težko pride do globljega spoznanja samega sebe, kdor ne pozna sestave lastne duše, v čem so njene prednosti in pomanjkljivosti ali po katerih zakonih se ravna. Naša ugotovitev je naslednja: Pri krščanskem spoznanju samega sebe gre najprej za

Boga in šele nato za našo dušo. Žal tudi v Cerkvi preredko govorimo o duši.

3. Trije pomembni koraki do samospoznanja

a) Prvi korak: Moj odnos do Boga

Bog je moj Stvarnik. Iz ljubezni nas je ustvaril iz nič. On je svet, vsemogočen in poln ljubezni. On je Stvarnik – jaz njegova stvar. To pomeni: Od njega prihajam, njemu pripadam in od njega sem odvisen. Nekoliko priostreno moremo reči: Bog je vse in človek je pred njim nekaj neznatnega. Ta odnos opisuje prerok Izaija v zelo zgovorni podobi. Pravi: »Glej, narodi so kakor kaplja z vedra, veljajo kakor prašek na tehtnici, glej, otoke vzdiguje kakor zrna« (Iz 40,15)

Predstavljajmo si kapljo v vedru. Predstavljajmo si prašek na tehtnici. Nima nobenega pomembnega vpliva na težo. Celi otoki ne tehtajo več kot zrno. Če so že otoki zgolj zrno pred Bogom, kako majhen sem šele jaz?

Človek je krona stvarstva. Na prvi strani Svetega pisma je rečeno: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril« (1 Mz 1,27). To nas pomembno razlikuje od živali ali od planetov. Samo človek je ustvarjen po božji podobi. Podobnost z Bogom obstoji v darovih razuma, svobodne volje in v zmožnosti ljubiti. Obstoji v tem, da smo oseba. Vsak človek ima nedotakljivo dostojanstvo, ki ima temelj v tako imenovani bogopodobnosti. To pomeni, da imamo dostojanstvo od Boga. Kot ustvarjena bitja smo sicer pred njim majhni, a smo vendarle krona stvarstva.

Priznanje te naše majhnosti pred Bogom in dejstva, da smo božja podoba, je prva predpostavka, da napredujemo v samospoznanju.

b) Drugi korak: Dostojanstvo božjega otroštva

Jezus je prišel na naš svet, da bi nas rešil greha in smrti. Govorimo o potrebnosti odrešenja ljudi. Kot ustvarjena bitja smo božja podoba. A kot krščeni smo neskončno več. V 2. Petrovem pismu je rečeno, da smo po krstu deležni Kristusove božje narave (2 Pt 1,4). Predstavljajmo si to: deležni smo Kristusove narave. V Katekizmu beremo osrečujoče besede: »Sad zakramentalnega življenja je v tem, da Duh posinovljenja pobožanstvuje (prim. 2 Pt 1,4) vernike, ko jih življenjsko zedinja z edinorojenim Sinom, Odrešenikom« (KKC 1129). To pomeni, da je naša bogopodobnost kot ustvarjenih bitij po krstu povzdignjena, oplemenitena in še veliko dragocenejša. Med biti ustvarjen in biti krščen obstaja kvantni preskok milosti in povezanosti z Bogom. Bog torej na skrivnosten način živi v meni in v vsakem krščenu. Ali nam je mogel Bog podeliti še kakšen večji dokaz milosti? Po Jezusu Kristusu smo resnično bratje in sestre in tako otroci Jezusovega Očeta.

Kdor se ne sprejema kot božji otrok in tega ne ceni, ne bo prišel do globljega spoznanja samega sebe.

c) Tretji korak: Naša slaba nagnjenja

Rekli smo že: Izvirni greh je vnesel nered v našo dušo. Trpimo za njegovimi posledicami. Zato je duhovno življenje boj. Bojno polje je naša duša s svojimi dobrimi in slabimi nagnjenji. Slaba nagnjenja je

potrebno brzdati, ker se poskušajo polastiti naše duše. Zahtevajo potešitev. Ovirajo globoko povezanost z Bogom. Brez premagovanja (askeze), brez obvladovanja slabih nagnjenj, ne moremo priti do globljega samospoznanja.

Predvelikonočni čas posta nas vabi k pogumni odpovedi, k samopremagovanju, k zvesti molitvi, k žrtvi in pokori in k delom ljubezni do bližnjega. Kakor športnik brez trdega dela ne more zmagati, tako mi ne moremo brez premagovanja napredovati v samospoznanju in zmagati.

Na kratko smo se seznanili s tremi koraki: Moj odnos do Boga, dostojanstvo božjega otroštva in slaba nagnjenja.

4. Konkretni pripomočki za samospoznanje

Sedaj želimo premisliti, kateri pripomočki so nam podarjeni, da bi prišli do globljega samospoznanja.

Na kratko želim nekatere omeniti.

a) Božja beseda, Sveto pismo

Kdo od nas še ni po besedi Svetega pisma prišel do globljega spoznanja? Dobro in potrebno je meditirati svetopisemska mesta, jih premišljevat in prositi Boga: Kaj mi hočeš z njimi povedati? Ko sem ob neki priliki obiskal znano družino in pri njej prenočil, sem odkril, da družina pred zajtrkom kratko moli in pred jedjo preberejo evangelij dneva.

V psalmu 119 je rečeno: »Tvoja beseda je svetilka mojim nogam, je kakor luč na moji stezi.« (Ps 119,105).

V Janezovem evangeliju pa beremo: »Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj,

ne bo hodil v temi, temveč bo imel luč življenja» (Jn 8,12).

Kdor vsak dan prebira Sveto pismo, bo napredoval v samospoznanju in v spoznavanju Boga.

b) Redno spraševanje vesti in redna spoved

Dober obrazec za spraševanje vesti nam more pomagati, da sebe jasneje spoznamo. Dobro je, da si zvečer vsaj na kratko izprašamo vest in se vprašamo, kaj sem smel danes narediti za božje kraljestvo, kje sem mogel kaj prispevati k njegovi graditvi in kje sem zanemaril priložnosti ali nisem napravil tega, kar je Jezus od mene pričakoval. To je tako kot pri vožnji z avtomobilom predvsem pozimi. Pogosto je vetrobransko steklo umazano. Tedaj je potrebno uporabiti brisalce stekla in čistilo, da je steklo spet čisto. Tako spet dobro vidimo in varneje vozimo.

Podobno je s spovedjo. Umazanija greha se odstrani iz duše in božji Duh nam podarja jasnejši pogled na Boga, na soljudi in na nas same. Brez spovedi ne pridemo do globljega spoznanja samega sebe.

c) Zvesta in dobra molitev

Moliti pomeni usmeriti našo dušo na Boga, gojiti z njim zaupen prijateljski pogovor v ljubezni. Kdor redno moli in poskuša dobro moliti, preusmeri pogled stran od sebe in ga usmeri na Boga, da ga moli, slavi, časti in prosi. V stiku z Bogom se učimo bolje spoznati, kakšni smo pred njim.

č) Dela ljubezni do bližnjega

V 1. Janezovem pismu beremo: »Preljubi, ljubimo se med seboj, saj je

ljubezen iz Boga in vsak kdor ljubi, je rojen iz Boga in Boga pozna. ... Če kdo pravi; 'Ljubim Boga', pa sovraži svojega brata, je lažnivec; kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, ne more ljubiti Boga, ki ga ni videl. In to zapoved imamo od njega, naj tisti, ki ljubi Boga, ljubi tudi svojega brata« (1 Jn 4,7.8.20.21).

Ljudje radi krožimo okoli samih sebe. Dejanja ljubezni do bližnjega predrejo spiralo egoizma in nam pomagajo, da izidemo iz osredotočenosti na same sebe. Dejanja ljubezni do bližnjega sočloveka okrepijo, počastijo in ga potrdijo v njegovem dostojanstvu.

Sedem duhovnih in telesnih del usmiljenja nam pomaga spoznati, kaj moramo storiti. Naj spomnim nanje:

Duhovna dela usmiljenja so:

- grešnike svariti
- nevedne učiti
- dvomljivcem prav svetovati
- žalostne tolažiti
- krivico voljno trpeti
- žaljivcem iz srca odpustiti
- za žive in mrtve Boga prositi

Telesna dela usmiljenja so:

- lačne nasičevati
- žejne napajati
- nage oblačiti
- popotnike sprejemati
- bolnike obiskovati
- jetnike reševati
- mrliče pokopavati

S sklepno pripombo končujemo naše razmišljanje. »Samo v božji luči se naučimo spoznavati sami sebe. Največji učitelji duhovnega življenja nas svarijo

pred tem, da bi skušali priti do samospoznanja s tem, da razčlenjujemo svojo notranjost (s samoanalizo). Kolikor bolj zorimo v spoznanju Boga, toliko bolj zorimo v pristnem samospoznanju. Samo tisti, ki dobro pozna Boga, se nauči bolje spoznati sebe. Zakaj? Ker smo ljudje, kot pravi Pavel, velika skrivnost. Samo Sveti Duh nas v celoti in do potankosti pozna. Potrebujemo torej božjega Duha, da se vidimo takšne, kakršni v resnici smo pred Bogom: kot od njega ustvarjena bitja in kot njegovi odrešeni otroci, ki se moramo boriti s svojimi notranjimi nagnjenji in močmi.

Želim Vam vztrajnosti in veselja na poti globljega samospoznanja.

Celotno razmišljanje povzema 2. vat. koncil v konstituciji o Cerkvi v sedanjem svetu: V resnici samo v skrivnosti učlovečene Besede res v jasni luči zasije skrivnost človeka (CS 22).

p. Herman Geißler FSO

Človeško življenje nam je sveto: Zakaj Cerkev zavrača evtanazijo in pomoč pri samomoru?

Potem ko je splav v zadnjih desetletjih skoraj povsod legaliziran, se sedaj marsikje razpravlja o evtanaziji in pomoči pri samomoru. V nemalo deželah je evtanazija že zakonsko dovoljena in se tudi izvaja. V drugih o tem razmišljajo in bati se je, da bo legalizacija tovrstne prakse napredovala.

Ta razvoj sproža temeljna vprašanja, ki se jim ne moremo izogniti: Ali je življenje hudo bolnega človeka še vredno življenja, če ni nobenega izgleda več za ozdravitev? Ali je znamenje sočutja, če takemu človeku pomagam, da se konča njegovo življenje in s tem njegovo trpljenje? Če je nekdo povsem osamel in ne želi več živeti, ali mu nismo dolžni izpolniti to željo? Ali ima človek pravico razpolagati s svojim življenjem in smrtjo? Ali so neozdravljivo bolni ali ljudje s hudimi bolečinami breme za družbo, ki ji ne morejo nič več dati, jo pa veliko stanejo? Ali bi bila pomoč pri samomoru ali evtanazija za take ljudi in za družbo v določenih primerih rešitev ali »odrešitev«?

Pomembno je, da najdemo jasne odgovore na ta vprašanja. Oblikovati moramo svojo vest. Kajti to, kar je po zakonu dovoljeno v vedno več deželah, zato še ni tudi

moralno opravičljivo. Celo če država določenih zgrešenih dejanj nič več ne prepoveduje pod kaznijo, ostajajo takšna ravnanja grešna pred Bogom in pred našo vestjo.

Pri oblikovanju vesti verni kristjani poslušamo Cerkev, ki nam v razlagi božje besede kaže pot in smer in odgovarja tudi na nova vprašanja v luči razodetja. V pismu 14. julija 2020 je dikasterij za nauk vere ponovno priklical v spomin stališče Cerkve glede vprašanja evtanazije in pomoči pri samomoru. Gre za nadaljevanje okrožnice Janeza Pavla II., ki je izšla 25. marca 1995, natanko pred 30 leti. Papež Frančišek je navodilo v avdienci 25. junija 2020 odobril in naročil, da se objavi.

»*Samaritanus bonus*« - »*Usmiljeni Samaritan*«: s temi besedami se začenja omenjeno pismo dikasterija za vero. Že te besede kažejo, kako gleda Cerkev na bolne in umirajoče: z očmi usmiljenega Samarijana, o katerem pripoveduje Jezus v evangeliju. Ta mož iz Samarije vidi na pol mrtvega človeka ležati ob poti, zasmili se mu, v njegove rane izlije olja in vina in jih obveže, privede ga v gostišče in poskrbi zanj (prim. Lk 10,30-37).

1. Temeljno sporočilo Cerkve

Nauk Cerkve, ki korenini v evangeliju, je predvsem odločen »da« življenju, vsakemu človeškemu življenju, predvsem življenju, ki je ogroženo in ranjeno. Iz te vseobsegajoče pritrditve življenju izpeljuje zgoraj omenjeno pismo dikasterija za nauk vere tri temeljne usmeritve, ki so pomembne za pravi odnos do hudo bolnih in umirajočih.

Prva usmeritev se glasi: »Zavzeti se za bližnjega« (I). Vsi ljudje, še posebno pa

tisti, ki delajo v zdravstvu, imajo nalogo, da se zavzamejo za bolne in trpeče ljudi. Medicina je v zadnjih desetletjih izjemno napredovala in za to moramo biti hvaležni. Vse možnosti, ki jih nudita medicina in nega, morajo služiti blagru ljudi. To pomeni, da morajo pomagati zdraviti bolne ali pa, če to ni mogoče, skrbeti zanje vse do njihove naravne smrti.

S tem je povezana druga usmeritev: »Oznanilo upanja« (II). Kot verniki smo povabljeni, da imamo pred očmi Jezusa: On je na križu prevzel nase vse naše

bolečine, za nas je šel v smrt, tretji dan vstal od mrtvih in nam v nebesih pripravil prostor. Nam in vsem bolnim more dati upanje: blizu nam je, še posebno v trpljenju. Ne pusti nas samih, tudi v smrti ne. Obljublja nam vstajenje in večno življenje. Želi, da smo tudi mi blizu trpečim in umirajočim, da stojimo ob njihovi postelji, kakor so Marija in žene stale pod Jezusovim križem. To »ostajanje« pri umirajočih, to vztrajanje in bližina so nadvse pomembna »znamenja ljubezni in upanja« (II).

Pismo na koncu priporoča še tretjo usmerjenost: »Gledati s srcem, kot je gledal Samarijan« (III). Kaj vidi srce Samarijana v trpečem človeku? Njegovo enkratno dostojanstvo. Cerkev je prepričana, da more to dostojanstvo »zaznati že pravilno usmerjen razum« in ga »potrjuje luč vere«. Dejansko je tako, da ima večina ustav modernih držav svoje izhodišče v priznavanju človekovega dostojanstva vseh državljanov. Tega dostojanstva ljudem ne podeljuje država. Obstaja pred državo in pripada vsakemu – prav zato, ker je človek, neodvisno od njegove starosti, nadarjenosti, izobrazbe, izvora ali zdravja. Spoštovanje človekovega dostojanstva je osnova človekovih pravic, ki pripadajo vsem ljudem in uravnavajo ter urejajo skupno življenje v družbi. Prva in temeljna človekova pravica pa je pravica do življenja.

Krščanstvo je bistveno prispevalo k temu, da se je človekovo dostojanstvo v teku časa bolj in bolj priznavalo in upoštevalo. Verniki vidimo v človekovem življenju poleg tega dar božje ljubezni. Vemo: vsak človek je od Boga hoten, ljubljen in ustvarjen. Vsak človek, tako zatrjuje dikasterij za vero, je poklican biti »podoba in odsev Boga« (1 Kor 11,7; 2 Kor 3,18). Človekovo

dostojanstvo je v tej poklicanosti. Bog se je učlovečil, da bi nas rešil, ko nam je obljubil odrešenje in nas določil za občestvo z njim: v tem je zadnji temelj človekovega dostojanstva« (III).

Oznanilo Cerkve je veliki »da« življenju. Ta »da« se kaže v pripravljenosti (1) zavzemati se za bolne in trpeče ljudi, (2) jim biti blizu in jim nuditi upanje in (3) vedno spoštovati njihovo neodtujljivo dostojanstvo kot ljudi, ki so bili ustvarjeni od Boga in določeni za večno življenje.

Iz tega trojnega »da« sledi trojni »ne«:

Prvi »ne« velja samomoru: Kakor ne moremo moralno opravičiti umora, tako tudi samomora ne. S takšnim dejanjem človek zavrača božje gospodstvo in božjo ljubečo previdnost. Pregreši se tudi zoper pristno ljubezen do sebe in se odtegne dolžnostim do drugih ljudi. Resni psihični problemi morejo zmanjšati krivdo človeka, ki si vzame življenje. Zato Cerkev danes z zaupanjem prosi za ljudi, ki so si vzeli življenje in jih priporoča božjemu usmiljenju. A sam po sebi je samomor huda kršitev ljubezni do Boga, do sebe in do drugih.

Drugi »ne« izreka Cerkev, ko gre za pomoč pri samomoru: Takšna pomoč ni znamenje sočutja, ampak človekov poraz (resignacija) pred trpljenjem. Glede tega pravi dokument dikasterija za vero: »Nuditi pomoč pri samomoru je neopravičljivo sodelovanje pri nedovoljenem dejanju, dejanju, ki nasprotuje odnosu do Boga in bratskim vezem, ki ljudi medsebojno povezujejo« (V,1). Pomagati človeku pri hudo grešnem dejanju je proti božji volji in proti ljubezni do tega človeka.

Tretjič: Zavrtni je treba tudi vsako obliko evtanazije. Evtanazija je, tako pravi omenjeno pismo, »zločin proti človeškemu

življenju, ker se človek s tem dejanjem odloči, da direktno povzroči smrt drugega nedolžnega človeškega bitja» (V,1)

2. Nekatera pomembna razlikovanja

Da bi mogli bolje razumeti »ne«, ki ga Cerkev izreka evtanaziji in pomoči pri samomoru, so pomembna nekatera razlikovanja. Pred očmi pa moramo imeti tudi načine pomoči, ki jih Cerkev priporoča, da bi bili na človeka vreden način blizu hudo bolnim in umirajočim.

Pustiti ljudem umreti – odklanjanje »pretirane terapevtske vneme«

Potrebno je razlikovati med evtanazijo in odločitvijo, da človeka pustimo umreti. Moderna medicina nudi številne terapije, ki morejo za daljši čas odložiti smrt hudo bolnega. V tej povezavi se zastavlja vprašanje: Ali je moralno gledano zapovedano, da uporabimo vse možne terapije? Odgovor na to vprašanje je »ne«. So stanja, v katerih se moremo ali včasih celo moramo odpovedati nadaljnjim zdravniškim posegom. Odklanjamo tako imenovano »pretirano terapevtsko vnemo« (V,2), ki prispeva samo k temu, da umetno podaljšujemo življenje. Kateri kriteriji se tu upoštevajo?

Pomembno je razlikovati med »sorazmernimi« in »nesorazmernimi« terapijami. Sorazmerne terapije so prilagojene položaju bolnika in zato zapovedane. Nesorazmerne terapije glede na stanje pacienta pa niso upravičene, niso v nobenem razmerju do pričakovanih rezultatov in zato niso obvezujoče. Primer: Če pri devetdesletnem pacientu z mnogimi zdravstvenimi

težavami odkrijejo neozdravljivega raka, se ta ni dolžan podvreči dolgotrajni operaciji, ki bi morda samo za nekaj mesecev odložila smrt. Ni dolžan privoliti v presaditev organa ali v kemoterapijo, ki ima veliko stranskih učinkov in more biti tudi psihično obremenjujoča. V tem smislu se je Janez Pavel II. v svoji zadnji bolezni odpovedal temu, da bi ga še enkrat prepeljali v bolnišnico in ga intenzivno medicinsko obravnavali. Rekel je: »Lasciatemi andare!« - »Pustite me oditi!«

V določenih okoliščinah se smejo zdravniki odpovedati nadaljnjim medicinskim posegom. Pri tem pa morajo ravnati po najboljšem vedenju in vesti in upoštevati morebitne odločitve pacienta ali voljo zakonitega namestnika oziroma bližnjega sorodnika. Odpoved nesorazmernim terapevtskim posegom nima nič skupnega z evtanazijo. Gre za nekaj čisto drugega: za preprosto sprejetje konkretnega položaja, za sprejetje bližnje smrti, za to, da pustimo umreti človeka, katerega življenjska pot se tu na zemlji končuje.

Zagotoviti osnovno oskrbo

Včasih je dovoljeno ali celo obvezno, da se odpovemo nesorazmernim terapijam. Seveda tudi v takih položajih obstaja vedno dolžnost glede osnovne oskrbe bolnika. K temu spada predvsem nudenje hrane in tekočine, osnovne oskrbe in običajne nege. Tudi tako imenovane paciente v budni komi je treba oskrbovati z vodo in hrano (V,8). Pri tem gre za paciente, pri katerih organizem deluje, a niso pri zavesti. Lahko se zgodi, da ostanejo pacienti več let v tem stanju. Ker ti pacienti niso mrtvi, ampak živijo, smo jih dolžni oskrbovati z vodo in hrano, ker bi sicer umrli zaradi

pomanjkanja vode in hrane. To bi bila prikrita oblika evtanazije.

Uporaba paliativnih metod

Težke bolezni in bližajoča se smrt so pogosto povezani s hudimi bolečinami. Ker danes človeško življenje traja dlje kot nekoč, so številnejši tudi starostni zapleti in bolečine. Paliativna medicina se trudi tovrstne bolečine napraviti znosne in pacientom nuditi človeško in duhovno spremljanje. (V,4)

Bolečine gotovo spadajo k človeškemu življenju. Pod biološkim vidikom so opozorilno znamenje in imajo svoj smisel. Po krščanskem nauku moremo svoje bolečine povezati tudi s Kristusovim trpljenjem. Če jih zavestno sprejmemo, se morejo verni ljudje na ta način povezati s križanim Gospodom in svoje trpljenje narediti rodovitno za druge. Toda pogosto bolečine vplivajo tudi na psiho. Ne bi bilo modro, če bi od vseh ljudi zahtevali skoraj junaško povezanost s trpečim Kristusom. Človeška in krščanska modrost priporočata, da večini hudo bolnih nudimo zdravila, ki jim olajšajo trpljenje. Seveda je tudi tu potrebno upoštevati sorazmernost, predvsem v zvezi s tako imenovanimi pomirjevali (sedativi) (V,7). S tem je mišljeno dajanje zdravil, ki pacientom omejijo zavest.

Paliativna uporaba pomirjeval je načelno dovoljena kot sredstvo za ublažitev neznosnih bolečin. Vendar pa bolnim in umirajočim ni dovoljeno brez tehtnih razlogov odvzeti zavesti. Biti morajo namreč sposobni izpolniti svoje človeške, družinske in verske dolžnosti, da se dobro pripravijo na dokončno srečanje z Bogom. Morebitno skrajšanje življenja zaradi jemanja takih zdravil pri tem ni direktno hoteno, ampak

je indirektna posledica. Če pa bi imelo dajanje pomirjeval neposredni namen, da povzroči smrt pacienta, bi šlo za skrito obliko evtanazije.

Ustanavljati hospice

Najbolj primeren kraj za oskrbo bolnih in umirajočih je družina. Tu se trpeči ljudje običajno počutijo varne, tukaj izkušajo bližino in spoštovanje svojih najbližjih, tu je zato tudi najboljše človeško okolje za srečanje s smrtjo. Bolniška oskrba na domu, ki se je razširila v mnogih deželah, je pri tem v veliko pomoč. Pomembno je, da se ta način oskrbe kolikor mogoče pospešuje in razširi.

Pogosto pa so družine preobremenjene z oskrbo umirajočih. Zato obstajajo hospici, to so ustanove, v katere sprejemajo na smrt bolne, »da umirajočim nudijo oskrbo do zadnjega trenutka življenja« (V,5). V teh hospicih opravljajo velike stvari. Papež Frančišek je poudaril, »koliko dobrega naredijo hospici za paliativno oskrbo. V njih na smrt bolne spremljajo s strokovno medicinsko, psihološko in duhovno pomočjo, da bi mogli poslednji odsek svojega zemeljskega življenja dostojno preživeti. »Želim si«, - tako dodaja k temu sveti oče, »da bi bila ta središča še naprej kraji, na katerih bi se zavzeto opravljala 'terapija dostojanstva', in se pospeševala ljubezen in spoštovanje do življenja« (V,5).

V Italiji in drugih deželah obstajajo tudi hospici za otroke, v katere sprejemajo hudo bolne in močno prizadete otroke in zanje skrbijo. Žal so taki otroci danes pogosto s splavom umorjeni že v materinem telesu. Gibanje za otroške hospice naj bi starše opogumilo, da bi sprejemali tudi hudo bolne in pohabljenе otroke in

jim dopustili zagledati luč sveta, jim dali ime in, če gre za kristjane, jih krstili in zanje molili. Otroški hospici omogočajo, da so ti dojenčki in majhni otroci deležni nege in oskrbe, čeprav bodo morali kmalu umreti. Pri tem tudi starše pri soočanju s to zelo težko situacijo spremljajo psihološko, človeško in duhovno (V,6).

Pismo *Usmiljeni Samaritanjani* torej poudarja, katere reči Cerkev priporoča, da bi hudo bolnim in umirajočim stali ob strani na človeka vreden način. To so: primerna nega, a nobenih nesorazmernih posegov, uporaba paliativnih metod za zmanjšanje bolečin, kakor tudi pospeševanje hospicev, ki omogočajo dobro medicinsko, človeško in duhovno spremljanje.

3. Zlo in posledice evtanazije ter pomoči pri samomoru

Ker se povečuje pritisk, da bi sprejeli evtanazijo in pomoč pri samomoru, se moramo na koncu še natančneje posvetiti temu vprašanju. Etimološko »evtanazija« pomeni »dobra smrt«, »prijazna smrt«, »smrt brez posebnih bolečin«. Danes ta izraz praviloma izraža »usmrnitev iz usmiljenja«. Te lepo zveneče besede nas ne smejo zmeti, kajti tu gre za ubijanje.

Janez Pavel II. je evtanazijo takole opredelil v okrožnici *Evangelij življenja*: »Pod evtanazijo v strogem pomenu je treba razumeti dejanje ali njegovo opustitev, ki po svoji naravi in z zavestnim namenom privede do smrti, da bi se tako končala vsaka bolečina« (EV 65). Obstaja torej aktivna evtanazija, npr. z dajanjem smrtonosne snovi, in obstaja tudi pasivna evtanazija, npr. kot opustitev hranjenja ali oskrbe z vodo.

V moralnem pogledu je »evtanazija težka kršitev božjega zakona« (EV 65). Nikoli ni namreč dovoljeno ubiti človeka, pa naj gre pri tem za zarodek, za otroka, za odraslega, za ostarelega, za neozdravljivo bolnega ali za umirajočega. V nobenem primeru tudi ni dovoljeno hoteti dejanje, ki vodi v smrt samega sebe ali nekoga drugega. Nobena avtoriteta nima pravice ukazati ali dopustiti takega dejanja, ker s tem prestopi božjo postavo. Gre za žalitev dostojanstva človeške osebe, za zločin proti življenju.

Možno je, da kdo zaradi dolgotrajnih in skoraj nevzdržnih bolečin želi, da bi končal to življenje. V takih primerih more biti človekova krivda zmanjšana. Vendar ostane nespremenjeno moralno vrednotenje dejanja, ki povzroči smrt. Strokovnjaki k temu pravijo, da je taka želja ljudi s hudimi bolečinami običajno tesnoben krik po pomoči in človeški bližini. Hudo bolni in umirajoči potrebujejo poleg pomoči zdravniške ter negovalne oskrbe ljubezen in pozornost, ki jim jo lahko nudijo samo domači, sorodniki in prijatelji.

Evtanazija in pomoč pri samomoru nikakor nista »odrešitev« ali izhod iz zelo bolečega, morda dramatičnega položaja. Nista znamenje resničnega sočutja, ampak kapitulacija pred trpljenjem. Evtanazija je zavračanje bližine trpečemu vse do njegove smrti, zavračanje »ostajanja« pri njem in spoštovanja njegovega človeškega dostojanstva.

Evtanazije ali pomoči pri samomoru ni mogoče opravičiti z argumentom, da človek na osnovi pravice do samoodločitve svobodno razpolaga s svojim življenjem. Svoboda ne pomeni popolne avtonomije. Svoboda ima meje, ki jih je treba

spoštovati, da ne postane nečloveška in uničujoča. Kdor meni, da more končati svoje lastno življenje ali življenje hudo bolnega, ne uporablja svoje svobode, ampak jo zlorablja. Prezira dostojanstvo, ki mu pripada kot človeku. Pozablja, da je edino Bog gospodar nad življenjem in smrtjo.

Evtanazija nasprotuje tudi temeljnemu načelu zdravniške etike. Že v predkrščanskem obdobju je Hipokratova prisega zahtevala od zdravnika, da se zaveže k brezpogojnemu spoštovanju človeškega življenja. Če zdravnik ne služi več življenju, ampak smrti, ima to hude posledice za odnos med zdravnikom in pacientom. Danes gre zakonodaja ponekod celo tako daleč, da zdravniku odreka možnost ugovora vesti. To je dodatna huda krivica.

Končno je treba jasno in razločno povedati, da predstavlja uzakonjenje evtanazije ali pomoči pri samomoru veliko zlo, ki se mu moramo kristjani po vesti upreti. Tovrstni zakon ne nasprotuje samo božji zapovedi in dostojanstvu, ki pripada vsakemu človeku, ampak spodkopava tudi temelj civilizirane družbe. Papež Francišek je pogosto svaril pred tako imenovano »kulturo odmetavanja«, v kateri je človek, ki ne prinaša več nobene »koristi«, potisnjen v stran ali povsem odstranjen. Družba, tako poudarja papež, zasluži status civiliziranosti, če razvije protitelesa proti kulturi odmetavanja, če priznava neodtujljivo vrednost človeškega življenja, če dejavno uresničuje in ohranja solidarnost kot osnovo skupnega življenja« (V,1).

Uzakonitev evtanazije in pomoči pri samomoru ni znamenje civiliziranosti, ampak nazadovanje družbe in izguba

pristne človečnosti. Če odpravimo načelo varovanja življenja – pa naj bo to na začetku ali na koncu življenja – ima to vedno dramatične posledice.

Sklep

Življenje je dar, a se na zemlji konča: smrt nas gotovo doleti. Tudi naša generacija se mora naučiti reči »da« življenju in smrti. Znamenje resnično človeške družbe je, če sprejema bolne, trpeče in umirajoče. Benedikt XVI. piše v svoji okrožnici Rešeni v upanju: »Družba, ki ne more sprejeti trpečih in jim pomagati v trpljenju, je strašna in nehumana družba« (čl. 38). Uzakonjenje in prakticiranje evtanazije in pomoči pri samomoru nista znamenji pristne človečnosti, ampak ravno njeno nasprotje.

Kot kristjani smo poleg tega prepričani, da smrt sicer konča tek zemeljskega življenja, a hkrati odpre dostop k neumrljivemu življenju. Nam je namenjena tolažilna beseda sv. Pavla: »Nobeden med nami ne živi zase in nobeden ne umira zase. Če namreč živimo, živimo za Gospoda; in če umiramo, umiramo za Gospoda. Naj torej živimo ali umiramo, smo Gospodovi« (Rim 14,7-8). Tudi pri težki bolezni, v hudem trpljenju in pred obličjem smrti ne smemo zavreči svojega življenja in življenja drugih ljudi. Kajti nismo sami. Pripadamo Gospodu in smo varni v njegovem Srcu. On je usmiljeni Samarijan, ki nas nikoli ne zapusti.

Intervju s p. Hermanom Geißlerjem FSO: Zakaj je kardinal Newman cerkveni učitelj?

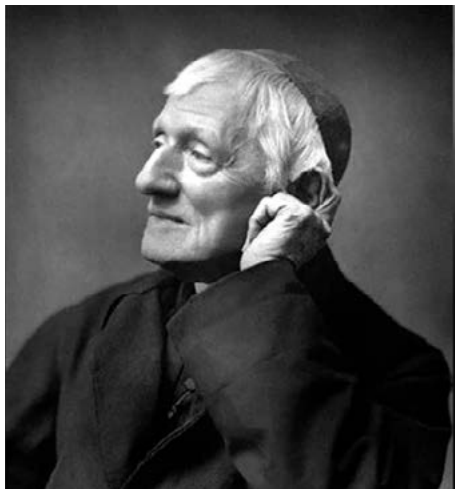
Hans Jakob Bürger je imel razgovor s p. Hermannom Geißlerjem FSO nekaj dni potem, ko je papež Leon XIV. napovedal, da bo kardinal John Henry Newman razglašen za cerkvenega učitelja. P. Hermann Geißler je 2023 izdal v nemščini knjigo »John Henry Newmann – novi cerkveni učitelj?«, knjigo, ki je izšla tudi v italijanskem prevodu. Je tudi direktor mednarodnega središča Newmanovih prijateljev v Rimu.

Pater Geißler, kaj pomeni, če je svetnik povzdignjen v cerkvenega učitelja?

Cerkveni učitelji so svetniki, katerih življenje in učenje ima izredno velik pomen za vso Cerkev. So kot luči, po katerih se morejo orientirati verniki, tudi katoliški teologi. Povsem so zakoreninjeni

v razodeti resnici, prispevajo k zdravemu razvoju Cerkve in njenemu nauku. K cerkvenim učiteljem spadajo izredne osebnosti kot Avguštin, Tomaž Akvinski, Bonaventura, Terezija Avilska, Katarina Sienska, Mala Terezika. Newman bo 38. cerkveni učitelj.

Kardinal Newman je živel v 19. stoletju in je bil anglikanski duhovnik predno se je spreobrnil v katoliško Cerkev in bil 1847 posvečen za duhovnika. Ali lahko v grobih obrisih opišete to pot?

John Henry Newman je bil rojen 1801 v Londonu. Po svojem prvem spreobrnjenju (1816), ob katerem se je mladi gentleman preoblikoval v vernega mladeniča, je študiral teologijo v Oxfordu in je postal anglikanski duhovnik. Kot profesor v Oxfordu, nadarjen pridigar in odličen vzgojitelj si je kmalu pridobil velik ugled. Skupaj z nekaterimi somišljeniki se je od

1833 trdil prenoviti anglikansko državno Cerkev z oxfordskim gibanjem v duhu cerkvenih očetov. Hotel je služiti resnici in se dati voditi mili luči previdnosti. Po dolgem iskanju in bojih ga je p. Domenico Barberi CP sprejel v katoliško Cerkev, ki je bila v takratni Angliji zelo majhna in v javnosti zaničevana skupnost. Po duhovniškem posvečenju v Rimu je ustanovil prvi oratorij v Birminghamu. Deloval je v dušnem pastirstvu, ustanovil šolo in katoliško univerzo ter napisal številne spise glede aktualnih vprašanj. Zavzel se je za pospeševanje laikov in spremljal mnoge ljudi na njihovi poti vere.

Pogosto ga niso razumeli, občasno celo obtožili herezije, ker je razmišljal o novih vprašanjih in je daleč prehiteval svoj čas. Ko ga je Leon XII. povzdignil v kardinala, je bil dokončno rehabilitiran. Genialnega teologa in pisatelja je Bog poklical k sebi 1890 v Birminghamu.

Kako to, da je papež Leon XIV. sedaj napovedal, da bo kardinal Newman povišan v cerkvenega učitelja? Kaj ga napravlja za cerkvenega učitelja?

Newman se uvršča med najbolj znane novodobne krščanske mislece. On je, kot je že 1975 izrazil Pavel VI. »vedno bolj svetla luč za vse, ki iščejo orientacijo in gotovo pot v negotovosti modernega sveta.« Njegova dela bogatijo teologijo, njegova življenjska pot se dotika vesti, njegova osebnost ima privlačno moč za mnoge ljudi.

Newmanovo uravnovešeno učenje glede temeljnih vprašanj cerkvenega življenja je zelo aktualno. K temu spadajo izvajanja glede razvoja cerkvenega nauka in kriteriji razlikovanja med pravimi in

napačnimi razvoji; potrebnost skupnega delovanja škofov, teologov in laikov pri posredovanju vere; enost in edinstvenost Cerkve Jezusa Kristusa; pomen vesti, ki jo razume kot zagovornika resnice v naših srcih in pomen Cerkve pri oblikovanju vesti; odnos med vero in razumom, pomen cerkvenih očetov, celotno univerzitetno izobraževanje.

Velja, kar je kardinal Joseph Ratzinger dejal že 1990: »Newman spada med velike cerkvene učitelje, ker hkrati nagovarja naše srce in razsvetljuje naše razmišljanje.

Angleška izdaja del, ki je na široko dostopna na internetu, vsebuje tudi Newmanove spise iz anglikanskega obdobja. Kako naj se oceni te spise s katoliškim pogledom?

Kot katoličan je Newman sam na novo izdal skoraj vse svoje spise iz anglikanskega obdobja z majhnimi spremembami. Njegove anglikanske pridige so globoko zakoreninjene v Sv. pismu in poslušalce vodijo v skrivnosti krščanske vere. Njegova predavanja o opravičenju se navdihujejo ob cerkvenih očetih in so skladna s katoliško vero. Njegovo proučevanje glede razvoja verskega nauka mu je pomagalo odstraniti težave glede katoliškega nauka in mu utrlo pot k spreobrnjenju. Popraviti je moral samo spise glede Cerkve, zlasti glede papeža, ki ga je dolgo časa pojmoval kot antikrista.

Poleg teoloških del je Newman pisal tudi romane. Kaj je s tem?

V romanu »Izguba in pridobitev«, ki ga je napisal v Rimu v času svojega ekspresnega noviciata 1847 v pripravi na ustanovitev oratorija v Angliji, je Newman skušal

obdelati svojo lastno notranjo zgodovino. S svojim spreobrnjenjem je skoraj vse izgubil: delo, dober glas, prijatelje. Hkrati pa je našel pravo Cerkev, »Odrešenikovo čredo« kot je zapisal ob sprejemu v katoliško Cerkev.

V drugem romanu, ki nosi naslov »Kalista« (1855) se je ukvarjal s temo preganjanja kristjanov v prvi Cerkvi. Glavna oseba je mlada žena Kalista, ki živi v 3. stoletju, pride po dolgem iskanju do vere, postane kristjanka in končno umre kot mučenka, ker zavrne darovanje bogovom.

V Angliji je po Newmanu veliko spreobrnjenj v katoliško Cerkev. Ima morda poseben pomen tudi danes za ekumenizem?

Nedvomno je Newman ekumenski svetnik. Edinost kristjanov mu je bila zelo pri srcu. Njegova teologija je povsem zasidrana v Sv. pismu in v cerkvenih očetih in zato more graditi mostove med veroizpovedmi. Kot katoličan je bil hvaležen za vero, ki mu je bila podarjena v anglikanski skupnosti, a je bila obogatena po njegovem spreobrnjenju.

Njegova iskrenost v iskanju resnice, njegova zakoreninjenost v molitvi in njegova sposobnost za dialog z drugimi, ga napravljajo za svetnika, ki ima velik ekumenski pomen.

Če bi sedaj nekdo, spodbujen ob povišanju Newmana za cerkvenega učitelja, sam želel prebrati nekaj o njem, kje naj začne? Ali sploh obstajajo dela, ki so dostopna?

Čudovite in preproste so molitve in premišljevanja, ki nam jih je podaril

Newman. Tudi mnoge njegove pridige so lahko razumljive in nas obogatijo, prav tako že omenjena romana.

Vsakemu, ki se zanima, bi svetoval najprej branje dobrega življenjepisa, ki ga je spisal Günter Biener ali pa tistega, ki ga je napisal Stephen Dessain. Potem se more lotiti tudi njegovih velikih del, npr. Apologia pro vita sua.

Končno še osebno vprašanje: Kako ste se srečali z osebo in delom kardinala Newmana?

Ko sem 1988 vstopil v duhovno družino »Delo«, so me v poletnih mesecih poslali v središče sester v Littlemore – v kraj, kjer je bil Newman sprejet v katoliško Cerkev. Na tem milostnem kraju sem spoznal in vzljubil tega velikega angleškega iskalca Boga in odločil sem se napisati disertacijo o vesti pri Newmanu. Od tedaj je moj stalni spremljevalec.

p. Peter Willi FSO

Poklicanost k Bogu posvečenemu življenju in v duhovništvo Kaj mi še manjka?

Anketa med bralci katoliške revije za mlade je pokazala, da ni malo mladih in odraslih, ki si zastavljajo vprašanje: »Ali sem poklican k Bogu posvečenemu življenju ali v duhovništvo? Kako naj to spoznam?«

V evangeliju je dogodek, ki nudi pomembne odgovore. Pri Mateju je to mesto v 19. poglavju, vrstice 16 -22. Opisan je pogovor med Jezusom in mladeničem. Tudi evangelista Marko in Luka sta nam posredovala ta pomemben pogovor. Prisluhnimo vrstici za vrstico tem besedam po pričevanju svetega Mateja.

Vrstica 16: In glej, nekdo je pristopil k njemu in rekel: »Učitelj, kaj naj storim dobrega, da prejmem večno življenje?«

Kot spoznamo nekaj vrstic kasneje, je bil to mladenič. Že v zgodnji mladosti si je zastavil zelo pomembno vprašanje: Učitelj, kako naj dosežem večno življenje? To je presenetljivo. Število mladih, ki si že zgodaj zastavijo to vprašanje, v zahodnem svetu gotovo ni zelo veliko. Druga vprašanja so za mnoge mlade pomembnejša. Kako naj uspem v poklicu, zaslužim denar, si dobim partnerja ali si privoščim ugodno življenje? Mladeniča, ki se obrne na Jezusa, razjeda to vprašanje. Ima spoštovanje do

Jezusa in ga nagovori z izrazom učenik. Čuti in upa, da mu bo Jezus ponudil pravi odgovor. Marko nam sporoča, da je mladenič pred Jezusom padel na kolena (Mr 10,17). Torej je prišel k Jezusu na odkritosrčen in ponižen način.

Vrstica 17a: Dejal mu je: »Kaj me sprašuješ o dobrem? Samo eden je dober.«

Najprej Jezus ne odgovori neposredno, ampak opozori, da je samo eden, ki je dober. V mislih ima Očeta v nebesih. Od njega prihaja vse dobro. On je popolna dobrot, on je popolna ljubezen. Z njim je Jezus najgloblje povezan in povsem eno. Mladeniča Jezus ponižno usmeri na nebeškega Očeta.

Vrstica 17b: »Če pa hočeš priti v življenje, se drži zapovedi«

Jezus poda nedvoumen in jasen odgovor. Pot k večnemu življenju obstaja v zvestem spolnjevanju zapovedi. Kdor se

drži zapovedi, bo enkrat vstopil v večno življenje. Mladenič ni povsem zadovoljen z odgovorom in vrta naprej.

Vrstica 18a: **Vprašal ga je: »Katerih?«**

Povsem natančno hoče vedeti, za katere zapovedi gre. Življenje vernih Judov v tistem času je bilo urejeno z veliko zapovedmi. Zato je vprašanje mladeniča upravičeno.

Vrstica 18b in 19: **Jezus je rekel: »Ne ubijaj! Ne prešuštvuj! Ne kradi! Ne pričaj po krivem! Spoštuj očeta in mater! In: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!«**

Jezus pokaže na nekatere od desetih zapovedi in na zapoved ljubezni do bližnjega. To so temeljne zapovedi tedanjih Judov in vernih kristjanov vseh časov. Spolnjevanje teh zapovedi vodi v večno življenje. Mladenič, ki sprašuje, sooči Jezusov odgovor s svojim življenjem in pride do sledeče ugotovitve:

Vrstica 20: **Mladenič mu je rekel: »Vsega tega sem se držal; kaj mi še manjka?«**

Ob pogledu na svoje življenje pričuje: Teh zapovedi sem se držal. Opravka imamo z resnim mladeničem. Gre mu spoštovanje!! Sedaj sledi drugo zelo zanimivo vprašanje:

»KAJ MI ŠE MANJKA?«

Mladenič čuti neko pomanjkljivost. Storiti hoče še več, še več dati. Ni še našel notranje polnosti. Notranji nemir napolnjuje njegovo srce, njegovo mišljenje in njegovo iskanje. Ni še našel notranjega miru. Hrepenenje po več ga spodbuja, da poišče Jezusa.

Vrstica 21: **Jezus mu odgovori: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Potem pridi in hodi za menoj!«**

Jezus ga povsem razume. Čuti: Mladenič hrepeni po popolnosti. S popolnostjo gotovo ni mišljeno to, kar danes označujemo kot perfekcionizem. Jezus ne pričakuje življenja brez vsake napake. Kdo bi bil kaj takega sposoben? Gre za popolnost v ljubezni.

Ganljivo je, kar nam poroča Marko: »Jezus se je ozrl vanj, ga vzljubil in mu dejal... (Mr 10,21). Jezus ljubi tega mladeniča iz vsega srca. Pogleda ga globoko v oči. Ja, še več: v nekaterih prevodih je rečeno, da ga je objel. Kaj se je zgodilo, ko se je Jezus ozrl vanj in je začutil njegov ljubeči pogled? Ta gesta razodeva nekaj velikega: Jezus ga je povsem vključil v svoje srce. Izvolitev tega mladeniča je posebna ponudba božje ljubezni, na katero je sedaj potrebno odgovoriti. Da pa bi se ta Jezusova ljubezen v polnosti uresničila, postavi Jezus pogoj: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Potem pridi in hodi za menoj!«

Jezus kliče njega, ki ga kar najbolj ljubi, da se loči od dobrin, postane notranje svoboden in denar podari ubogim. Brez ločitve, brez velike odpovedi, človek ne more vstopiti v posebno hojo za Kristusom. Mladenič je imel veliko premoženje. Biti more tudi drugo: Odpoved lastnim življenjskim načrtom; odpoved sreči v zakonu in družini; odpoved domovini; odpoved družini, dosedanjemu okolju; odpoved lepi poklicni dejavnosti, hobijem itd.

Odpovedi, za katero se razume, da mora biti storjena v popolni svobodi, stoji nasproti nekaj velikega: hoja za Jezusom,

vstop v osrečujočo in notranjo povezanost z Jezusom. Hodi za menoj! Pojdi z menoj, ostani pri meni, odkrij in vstopi v moje življenje, v mojo ljubezen.

Vrstica 22: Ko je mladenič slišal te besede, je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje.

Mladenič velikega preskoka ni zmogel. Navezanost na veliko premoženje je bilo večje. Žalosten je odšel. Pri tem je mišljena določena neizpolnjenost, nepoteseno hrepenenje.

V sledečih vrsticah 23 – 29 govori Jezus izrečno o nevarnostih bogastva. Evangeljski odlomek se konča z veliko obljubo:

Vrstica 29: In vsak, kdor zapusti hiše ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje.

Že na prvih straneh Svetega pisma je govor o zapustitvi. »Zaradi tega bo zapustil mož očeta in mater in se držal svoje žene in bosta eno meso.« Iz zapustitve nastane nova ljubeča povezanost.

Tukaj Jezus prav tako govori o zapustitvi. Gre za zapustitev dosedanjega življenjskega okolja, da se vstopi v novo povezanost, v ljubečo povezanost z Jezusom Kristusom. Tako se pridobi stokratni dobiček. Če Bog daje, daje v obilici. Povrne stokratno, kar mu nekdo daruje zaradi njega. Povrne že na tem svetu in povrne v večnem življenju.

KAJ MI ŠE MANJKA –
VZLJUBIL GA JE –
POJDI IN PRODAJ, KAR IMAŠ –
HODI ZA MENOJ.

Povzemimo sporočilo tega evangeljskega odlomka: Vsi smo poklicani k večnemu življenju. Tja vodi pot desetih zapovedi. S posameznimi ljudmi ima Bog poseben načrt. Izbere jih in jih vzljubi. Pokliče jih: Pridi in hodi za menoj. Temu klicu na zunaj odgovarja hrepenenje v notranjosti, želja po VEČ. Kaj mi še manjka? Ta VEČ je v intenzivni življenjski povezanosti s Kristusom. Doseže se z veliko odpovedjo, ki osvobodi srce za veliko Jezusovo ljubezen. Jezus zahteva, a tudi podarja stokratno tukaj na zemlji in v večnem življenju. Prebuja hrepenenje in ga poteši s preobiljem svoje ljubezni.

Mladi, ki začutijo ta notranji nemir, bi ga morali vzeti resno. Poraja se pri molitvi, v tišini, ob srečanju s srečnimi Bogu posvečenimi možmi in ženami, v pogovoru z zadovoljnim in zvestim duhovnikom, pri branju življenjepisa svetnikov itd. Če se vedno znova pojavi, če ga človek »odrine« in vendar znova pride, potem je običajno od Svetega Duha. Če Bog odpre vrata, zakaj bi človek ne stopil skozi njega?

p. Andrej Pirš FSO

Obletnice nekaterih pomembnih dogodkov

V svetem letu 2025 obhajamo nekatere pomembne obletnice. Omenimo naj le nekatere.

1. 1700. obletnica 1. vesoljnega cerkvenega zbora v Niceji (325)

19. julija 325 se je končal koncil v Niceji, ki je obsodil Arija. Ta je trdil, da Logos ni večen, kakor je večen Oče. Koncil je sprejel veroizpoved, v kateri je uporabil izraz homoousius (enega bistva) in s tem jasno zatrdil, da je Jezus Kristus enega bistva z Očetom, Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, rojen, ne ustvarjen in da je po njem vse ustvarjeno, kar je v nebesih in kar je na zemlji. Z izobčenjem pa je koncil zagrozil tistim, ki bi trdili, da je bil čas, ko Sina božjega ni bilo.

2. 800. obletnica rojstva sv. Tomaža Akvinskega (1225-1274)

V novejšem času so proučevanje sv. Tomaža Akvinskega na teološke šole uvedli po naročilu Leona XIII, ki je v ta namen izdal 4. avgusta 1879 okrožnico Aeterni Patris. Papež Leon XIII. ga je l. 1880 razglasil za zavetnika visokega šolstva. Sv. Tomaž Akvinski je na vzoren način uskladi razmerje med vero in razumom. Njegova metafizična filozofija je bila osnova za proučevanje teologije. Proučevanje sv. Tomaža Akvinskega je priporočil tudi 2. vatikanski koncil (DV 13).

3. 100. obletnica okrožnice Quas primas

Papež Pij XI. je videl vzrok propadanja na vseh ravneh v zavračanju Kristusa. Zato je želel z uvedbo praznika Kristusa

Kralja na zadnjo nedeljo v oktobru in vsakoletno obnovitvijo posvetitve Srcu Jezusovemu to zajezi. Kristus naj bi zavladal v našem razumu, v naši volji in v našem srcu. Sedaj obhajamo praznik Kristusa Kralja zadnjo nedeljo v cerkvenem letu.

4. 75. obletnica okrožnice o duhovništvu

Pij XII. je v svetem letu 1950 izdal okrožnico Menti Nostrae (23. 9. 1950) o duhovništvu, v kateri je poudaril zlasti potrebnost duhovnikovega prizadevanja za svetost in pri tem uporabo ustreznih pripomočkov. Posvaril je pred zmoto aktivizma, ki pozablja na Boga in računa vse preveč le na človeška prizadevanja. Papež poudari potrebnost molitve, vsakodnevne premišljevanja, pobožnosti do Marije, obiskovanja Najsvetejšega zakramenta, pogostne spovedi, duhovnega vodstva in duhovnih vaj. Sveti duhovniki so sposobni učinkovito odgovarjati na znamenja časa.

5. 60. obletnica konca 2. vatikanskega koncila

To je bil na cerkvenem področju gotovo največji dogodek 20. stoletja. Koncil je razpravljal predvsem o Cerkvi navznoter in o njenem delovanju navzven. Eno najpomembnejših sporočil je v petem poglavju dogmatične konstitucije o Cerkvi, ki poudarja, da smo vsi poklicani k svetosti in na ta način odgovarjamo na znamenja časa.

6. 50. obletnica posinodalne spodbude Evangelii nuntiandi

V svetem letu 1975 je 8. decembra izšla posinodalna spodbuda o evangelizaciji (Evangelii nuntiandi). To je bil za tisti čas izredno pomemben dokument, saj je podal pravo razlago 2. vatikanskega koncila. V spodbudi je rečeno: »Najbolj zahrbtni so gotovo tisti izgovori (glede potrebnosti evangelizacije), ki hočejo najti oporo v tem ali onem koncilskem nauku« (EN 80). Jasno je rečeno, da ljudi bolj kot besede prepičajo konkretni zgledi. Zato je skozi vso spodbudo navzoč poziv k spreobrnjenju in k prizadevanju za svetost. Hkrati pa je tudi poudarjena dolžnost oznanjevanja in posredovanja zaklada vere, ki ga moramo predati v vsej njegovi polnosti brez kompromisov in napačnih prilagoditev. Pri vsem tem je treba računati na delovanje Svetega Duha: »Tudi najbolj prefinjena oznanjevalčeva priprava brez Svetega Duha ničesar ne zmore. Brez njega je še tako prepričljiva dialektika brez moči nad duhom ljudi. Brez njega so še tako spretno izdelani osnutki, opirajoči se na sociološke ali psihološke metode, prazni in brez vrednosti« (EN 75).

7. 30. obletnica okrožnice Evangelium vitae

Na praznik Gospodovega oznanjenja, 25. marca 1995, je papež Janez Pavel II. izdal okrožnico Evangelij življenja. To je bil odgovor na kulturo smrti, ki »opravičuje zločine proti življenju v imenu pravic individualne svobode in na tej domnevi zahtevajo zanje ne samo nekaznivost, ampak celo potrditev s strani države z namenom, da se opravljajo popolnoma svobodno in celo z brezplačnim posegom zdravstvenih ustanov« (EŽ 4). Okrožnica je

»jasna in trdna potrditev vrednote človeškega življenja in njegove nedotakljivosti« (EŽ 5). Hkrati pa je to klic vsakemu človeku: Spoštuj, brani, ljubi vsako človeško življenje in mu služi! Samo po tej poti boš našel pravičnost, razvoj, pravo svobodo, mir in srečo (EŽ 5)!

V okrožnici papež na slovesen in s tem na obvezujoč način zatrdi, da je neposreden in prostovoljen uboj nedolžnega človeškega bitja vedno težko nemoralen, prav tako neposreden, to je kot cilj ali sredstvo hoten splav. Težka kršitev božjega zakona pa je tudi evtanazija.

»Splav in evtanazija sta torej zločina, za katera si noben človeški zakon ne more prisvajati pravice, da ju razglasi za zakonita. Taki zakoni ne samo, da ne ustvarjajo nobene obveznosti za vest, ampak nasprotno sprožajo težko in jasno obveznost upreti se jim z razlogi vesti« (EŽ 73).

8. 25. obletnica dokumenta Dominus Iesu

Izjava Gospod Jezus (Dominus Iesu), ki jo je izdala kongregacija za nauk vere 6. avgusta 2000, je gotovo najpomembnejši dokument svetega leta 2000. Ta izjava odgovarja na zmotno pojmovanje Kristusovega odrešenja in vlogo Cerkve pri tem odrešenju, kar je imelo za posledico oslabitev misijonske dejavnosti ter pravega ekumenizma. Kristus je edini odrešenik in ni eden od mnogih odrešenikov. To odrešenje pa se uresničuje v polnosti v katoliški Cerkvi. Izjava ob sklicevanju na besedila 2. vatikanskega koncila priznava, da so deli resnice tudi v drugih verstvih, a polnost je v katoliški Cerkvi. Cerkev je tam, kjer je apostolsko nasledstvo z veljavno posvečenimi škofi in se obhaja evharistija. Tako so tudi pravoslavni Cerkev, vsi ostali kristjani so verske skupnosti.

p. Andrej Pirš FSO

Prava in zgrešena sinodalnost

Ze nekaj let je pojem sinodalnosti močno poudarjen. Pogosto slišimo govorjenje o sinodalni Cerkvi. Hkrati pa smo priča dejstvu, da v imenu sinodalnosti marsikje prihaja do močnih odklonov tako na doktrinalnem kot na moralnem področju. Izrazit primer je dogajanje v Nemčiji, a ne samo tam.

Zato je zelo na mestu vprašanje po katerih kriterijih moremo razlikovati pravo in zgrešeno sinodalnost. Odgovor najdemo v nicejsko carigrajski veroizpovedi, kjer so oznake Cerkve sledeče: ena, sveta, katoliška in apostolska. To so štiri temeljne oznake Cerkve. Razlago teh oznak pa najdemo v Katekizmu katoliške Cerkve.

Cerkev je ena, kar se kaže v izpovedovanju ene vere, v skupnem obhajanju zakramentov in v apostolskem nasledstvu. 2. vatikanski koncil nas je povabil k ekumenskemu prizadevanju, ki vključuje dialog ljubezni in dialog resnice, kar omogoča ob stalni molitvi v ta namen postopno pot k polnosti zveličavnih sredstev, ki so v katoliški Cerkvi. Vse, kar je v drugih Cerkvah in cerkvenih skupnostih dobrega se ceni in spoštuje, a to je potrebno dopolniti s tistim, kar tem Cerkvam in cerkvenim skupnostim manjka. Prava sinodalnost to upošteva in ne teži k temu, da bi relativizirala katoliško identiteto. Jasno se zaveda ne samo skupnega, ampak tudi tistega, kar nas ločuje. Seveda pa se spoštuje zakonita različnost obredov in izročil znotraj ene katoliške Cerkve.

Cerkev je sveta, a na tem svetu ima v svoji sredi grešnike. Samo Marija je bila obvarovana vsakega greha. Vsi ostali smo grešniki. A poklicani smo k svetosti in to prav vsi, brez vsake izjeme. To pomeni, da mora biti prizadevanje za spreobrnjenje

sestavni del našega vsakdanjega življenja. Vzorniki in priprošnjiki na tej poti so nam svetniki. Uporabiti pa je potrebno tudi sredstva, ki jih našteva dogmatična konstitucija o Cerkvi v svojem petem poglavju. Duša svetosti je ljubezen tako do Boga kot do bližnjega. »Da pa ljubezen kot dobro seme v duši zraste in prinaša sadove, mora vsak vernik rad poslušati božjo besedo in s pomočjo božje milosti v dejanju izvrševati božjo voljo; pogosto mora prejemati zakramente, zlasti zakrament evharistije, in se udeleževati svetih opravil; stanovitno si mora prizadevati za molitev in zatajevanje samega sebe, za dejavno službo bratov in za izvrševanje vseh kreposti« (C 42).

Pogosto slišimo, da so v sinodalni proces poklicani prav vsi brez razlike. To drži in ne drži. Prav vsi smo poklicani k spreobrnjenju. Ta vidik nujnosti spreobrnjenja se je pri napačni sinodalnosti preprosto prezrl. Po redu stvarjenja smo res vsi bratje in sestre, zato imamo tudi vsi enako dostojanstvo. A obstaja tudi red odrešenja in ni vseeno ali je nekdo krščen ali

ne. Tudi ni vseeno, kako kdo živi. Apostol Pavel jasno pove, da človek, ki živi po mesu, sovraži dobro. Tak človek ne more imeti verskega čuta (*sensus fidelium*). Zato je že za navadne župnijske svete priporočeno, da se izberejo uravnovešeni verni ljudje. Toliko bolj pa to velja za sinodalna zasedanja.

Cerkev je katoliška. To vključuje misijonsko dejavnost, ki vključuje celotni sprejem ureditve katoliške Cerkve in sprejem vseh odrešitvenih sredstev. Kjer ni pravega misijonskega duha in navdušenja, tam ni prave sinodalnosti. Vsak je poklican, da na primeren način ob upoštevanju svobode vsakega posameznika vero posreduje tudi drugim. Misijonarji pa to storijo tam, kjer Kristusovega odrešenja še ne poznajo. Posredovanje vere je zahteva, ne le priporočilo.

Cerkev je apostolska. Samo tam, kjer je apostolsko nasledstvo se more obhajati evharistija. Tako je naziv Cerkve mogoče uporabljati samo za pravoslavne, ne pa za ostale protestantske skupnosti.

Cerkev je hierarhična in ni demokratska. Je razlika ali je nekdo škof ali pa je laik. Škofje imajo skupaj z duhovniki poslanstvo učenja, podeljevanja zakramentov in vodenja. Seveda pa je potrebno sodelovanje z laiki, katerih poslanstvo je predvsem to, da živijo krščansko življenje in prinašajo evangelij v okolje, kjer živijo ter tako postopoma prekrasijo družbo. Če je bila v prejšnjih stoletjih kje premalo poudarjena vloga laikov, pa je danes nevarnost, da se zanemari hierarhično načelo, ki je podano v tretjem poglavju dogmatske konstitucije o Cerkvi. Prava sinodalnost mora to upoštevati.

Kriterij za razlikovanje med pravo in nepravo sinodalnostjo je v bistvu zelo preprost: Prava sinodalnost upošteva in podpira vse zgoraj navedene štiri oznake Cerkve. Neprava sinodalnost pa zanemari katerega ali celo več od teh stebrov in tako ne prispeva k novi evangelizaciji pač pa pospešuje novo poganstvo.

2. vatikanski koncil navaja še celo vrsto drugih oznak Cerkve. Poudari zlasti Cerkve kot božje ljudstvo in Cerkve kot Kristusovo skrivnostno telo. Tudi to je potrebno upoštevati pri ocenjevanju sinodalnosti. Po 2. vatikanskem koncilu se je uveljavilo tudi pojmovanje Cerkve kot *communio* (občestvo). Če to pojmovanje v polnosti upošteva, da je Cerkev ena, sveta, katoliška in apostolska, je tudi to v redu.

Beseda sinodalnost je res nova, ne pa ravnanje Cerkve v duhu prave sinodalnosti. Cerkev si je skozi vse čase prizadevala, da bi gojila medsebojno dopolnjevanje, h kateremu nas spodbuja apostol Pavel v svojih pismih. Seveda pa smo na tem svetu vedno na poti k doseganju tega cilja in se moramo zanj truditi vsak dan znova.

Anton Strle

Združevanje našega zunanjega apostolskega dela z notranjim življenjem¹

Naše dušnopastirsko delo, naše kateheze in pridige, naši obiski in stiki z ljudmi, vernimi in nevernimi – vse to in vse drugo bo plodovito le tedaj, če bo imelo dušo in s tem živo življenje in toplino. To dušo pa bo dajalo naše notranje življenje, življenje »v Kr.«, življenje »v Sv. Duhu«, kakor se izraža sv. Pavel. Mauriac je dejal: »O kako bi jih (duhovnike) poslušal, če bi čutil, da so z Jezusom jedli in pili!« Le če bomo notranje živeli, če bomo mladike na trti Kr., če bomo iz Kr. črpali svojo luč in moč v molitvi, v premišljevanju, v čistem namenu, le tedaj bomo spolnjevali tisto, kar si je želel slišati v cerkvi: »Da je Bog, da so naši grehi odpuščeni, da imamo Odrešenika«.

Zelo važno je za naše delo naše jutro. Danes je nevarnost, da jutra ne uporabimo za to, da bi se ogreli ob pravem ognju, ki bo potem nekako samo po sebi tiho užigal druge, ne da bi sploh hoteli. »Ali ni bilo srce goreče v nama, ko nama je pisma razlagal?« Da bi bili z njim, da bi jih pošiljal ozdravljat bolnike in izganjati hudobne duhove! (Mr 1) ². Na to radi pozabljamo: Z Jezusom smo premalo v družbi, zato pa nimamo tiste notranje moči, ki bi zdravilno vplivala na druge. Zato nimamo globoke vere, ki bi nehote izžarevala jasnost, trdnost, plodovitost. Zato imamo premalo zaupanja. Etchegaray je dejal, da moramo od aritmetike preiti na mistiko, drugače ne bomo nič res trajnega in velikega dosegli na področju božjega kraljestva.

¹ AASV, škafka 29. Sestavek je bil namenjen duhovnikom, morda kot nagovor pri mesečnem srečanju dekanjskih duhovnikov ali pa za dies sanctificationis. Čas nastanka tega nagovora ni naveden. Iz vsebine se vidi, da je nastal po letu 1967 (prof. Glinšek je omenjen kot pokojni duhovnik), morda okoli leta 1970. Nagovor ni izdelan v taki obliki, da bi bil za tisk. Dovolj dober pa je bil kot pripomoček za predavanje.

² Strle je ob hitrem pisanju citiral na pamet. Mišljeno je Mr 3,14-15.

Sv. maša naj bo središče našega duhovnega življenja. A pozabljamo, da središče, če naj bo središče, sploh ne more biti brez polno stvari, ki niso sicer središče, a ki na središče pripravljajo. Zdi se, da danes spet znova nastopa potreba po tem, da poudarimo važnost premišljevalne molitve (sv. Terezija meni, da človek lahko moli rožni venec – mišljen je tak, pri katerem ni globokega premišljevanja – a vendarle živi v smrtnem grehu; ne more pa opravljati premišljevalne molitve, a pri tem živeti v stanju smrtnega greha – ali bo opustil greh ali pa bo opustil premišljevanje).

Pomislimo večkrat na metodo Janeza XXIII. Kako resno je gojil duhovno življenje! Tukaj je bila njegova moč! Izredna čistost duše in duha, izredna ponižnost. Pomislimo na njegovo geslo: »Oboedientia et pax!« Navidez je takšno geslo geslo kakega avtoritarca, zagledanca v juridizem. Kako pa je dejansko bilo? Vsak teden že od 15. leta naprej je hodil k spovedi, da je z največjo skrbnostjo ohranjal čistost vesti. Ni ravno rečeno, da ga mora vsakdo izmed nas dobesečno posnemati. Vendar pa nam veliko pove! Uporabljati moramo veliko in dragoceno sredstvo, ki nam ga je Jezus podaril, da bomo mogli stopati po poti neprestanega prenavljanja, nove in nove metanoie. In morda smo to sredstvo ponekod že začeli nekoliko zapostavljati tudi pri vernikih. Vemo sicer, da spovedovanje mnogokrat ne rodi kakih posebnih uspehov. Toda paziti moramo na to, da med ubogimi smrtniki nobeno redno sredstvo ne dela očitnih čudežev, vendar pa se na daljavo, za daljše čase izkaže velika korist.

Sv. obhajilo, zahvalo po maši naj bi uporabili zato, da se še posebej nasrkamo Jezusovega duha in Sv. Duha. Tedaj naj usmerimo svoje poglede, izčiščene ob Jezusovi luči, nasproti nalogam, ki nas čakajo čez dan. In pogovarjajmo se z Gospodom o ljudeh, ki so nam na skrbi, o tem ali onem učencu, ki čuti do nas antipatijo ali ki čutimo mi do njega nerazpoloženje; za ta ali oni razred, za tega ali onega semeniščnika oz. bogoslovca, za bolnike. Ko gremo k počitku, bi bilo prav, če bi blagoslovili vse v svoji župniji.

Ivan Dolenc je pripovedoval, da je pred odhodom v razred redno zmolil kako zdravomarijo; in če je ni, je dejal, ura ni bila dobra.

Kako silno nam je potrebna globoka vera! Znano pa nam je, da je vera sad milosti, razuma in volje. Zato moramo pri sebi in pri drugih skrbeti za to, da ne bo dana pozornost le razumu, marveč prav tako ali še bolj volji in milosti (praktično je to: molitvi).

»Če boste v mojem nauku vztrajali, boste zares moji učenci...« (Jan 8, 26). Kako bi mogli verovati vi, ki iščete časti pri ljudeh in ne iščete časti, ki jo daje edinole Bog« (Jan 7,)³. Glede milosti nikoli ne bi smeli pozabiti na veliko zakonitost: »Prevzetnim se Bog ustavlja, ponižnim pa daje milost!« »Slavim te Oče, da si zakril to modrim in razumnim in

³ Navedeno mesto je Jn 5,44.

razodel malim!...« »Nihče ne pride k meni, če ga Oče ne pritegne!« Pritegnil pa nas bo, če bomo prosili: »Prositi in boste prejeli, iščite in boste našli...«

In ne smemo pozabiti na tisto, kar je ob koncu Janezovega evangelija. Če Kristusa ljubimo, potem bomo dobri pastirji! Potem bomo znali uspešno izvrševati službo sprave. Potem ne bomo oznanjali sebe, ampak Jezusa Kristusa kot Gospoda.

Vsaj vsako nedeljo moramo pridigati. (Če pridigamo na delavnike, ne smemo računati na kvantiteto – če nam beseda postaja prazna, jo na delavnike rajši opustimo, rajši samo kako besedo, da se ne bomo izpraznili, da bo vernikom rajši globlje govoril Bog sam, pri čemer bo uporabil morda tudi nas kot orodje). Zalivati moramo svojo pridigo z molitvijo čez teden: morda posvetimo vsak dan kako desetko rožnega venca ravno blagoslovu naše pridige, našega spovedovanja, naše kateheze.

Kako naj pa dobimo časa za vse to? Res, je vprašanje! Toda naj pomislimo na to, koliko morajo prestati misijonarji, pa se nam ne bo tožilo, ko bomo z vso skrbnostjo varčevali s časom. Varčujmo s časom že zjutraj; skušajmo odpraviti razno mečkanje, prazno ali vsaj manj potrebno branje, poslušanje radia, gledanja televizije. Rajni prof. Glinšek⁴ se je docela odpovedal radiu in ga je celo oddal, da je našel več časa za dušnopastirsko delo, npr. za tako pridno spovedovanje, kjer so ga ljudje zelo zelo cenili.

Neke stvari nam je danes morda še prav posebno treba! Zaupanja v božjo previdnost, v moč povelčanega Kristusa. Popolnoma jasno nam mora biti, da je Kristusova zmaga že pridobljena, da Kr. stvar nikoli ne bo propadla. Seveda nimamo jamstva, da bomo ravno mi vztrajali in napredovali. Toda jamstvo imamo, da bomo tudi mi vztrajali in napredovali v dobrem, če storimo vse, kar je v naših močeh, vse k čemur nas Sv. Duh, Kristusov Duh, Duh povelčanega Kristusa, nagiblje, naj storimo. Biti moramo podobni apostolom! Ali so morda ti najprej šli in napravili anketo, kaj ljudje mislijo, ali verujejo v posmrtnost ali ne, ali so šli vprašat morda javno mnenje, ali bo njihova akcija uspela ali ne? Nikakor ne! Oni so vedeli le eno: da imajo naročilo, naj gredo po vsem svetu in uče vse narode! In da bo Kristus z njimi. To je bila res celostna vera. Takšne vere nam je treba. Ne premišljujmo preveč, ali bo šlo ali ne. Čisto gotovo bo šlo, če bomo pri svojem delu imeli Jezusovega duha in Jezusovo metodo, metodo apostolov. Saj ne gre za to, da vidimo uspehe. Feci, quod potui, aleluja! In ne dajmo se zavesti skušnjavi, da bi se oddaljili od čistosti svojega poslanstva in se kateri koli strani (stvari) dali zavesti in se potisniti v politiko. Seveda smo tudi do politike v smislu skrbi za družbo pozitivno usmerjeni. Toda »kdo me je postavil za delivca čez vaju«. Cerkev se ne naslanja na noben sistem. Cerkev mora delovati in uresničevati svoje poslanstvo prav tako v tistem redu, ki je uveden sedaj pri nas, kakor v katerem koli drugem redu. »Moje kraljestvo ni od tega sveta!« S tem bomo največ koristili tudi svetni družbi. Klerikalizem moramo odklanjati, če smo le pravi Jezusovi učenci. In sicer vsak klerikalizem.

Bolj se bomo morali dajati voditi Sv. Duhu, ki je Kr. Duh, da se ne bomo nikoli dali zmesti, če pridejo za nas zapleteni trenutki. »Tisti so božji otroci, ki se dajo voditi

⁴ Prof. Franc Glinšek je bil rojen 13. 2. 1903 v župniji Sv. Križ-Podbočje, bil posvečen za duhovnika 29. 6. 1925 in umrl kot stolni župnik v Ljubljani 6. 6. 1967. To pomeni, da je prof. Strle sestavek napisal po letu 1967.

Sv. Duhu» (prešinjati, je v izvirniku, ni to samo notranji učitelj«, pripominja BdJ⁵). To pa je vedno Duh Cerkve, ki ga je Jezus dal kot »drugega parakleta«. In ta Duh nam daje sigurnost, daje moč našemu delu, daje luč našim nejasnostim, daje trdnost, kadar se vse maje okoli nas. To je Duh celotne Cerkve, Duh, ki nasprotuje vsem krivim pluralizmom, ki pa je vendarle Duh resnične svobode, ne libertinizma, marveč Duh svobode božjih otrok. To je Duh rodovitnosti, tisti, ki je vel nad vodami v jutro prvotnega stvarjenja. Duh, ki je napravljajal, da so bili prvi kristjani enega Duha in enega srca, da niso nič imenovali svojega, ki pa je vendarle. Duh, ki je ustvarjal v prvih kristjanih veselje sredi stisk in preganjanj. To je Duh, ki rodi najdragocenejše sadove: »Ljubezen, veselje, mir, blagost....«

Pnevmatični vidik cerkve bomo morali bolj upoštevati, tako je na koncilu govorilo več škofov. Če pa bomo bolj upoštevali Sv. Duha, bomo tudi vernike nujno bolj vzgajali k apostolatu, da bodo bolj postali »misijonarska C.« Sv. Duh je po svojem bistvu občestveni dejavnik, najmočnejši povezujoči dejavnik med ljudmi, ker najprej od vekomaj povezuje v enoto Očeta in Sina v praoceanu troedinega božjega življenja.

Konvertit Manning je večkrat poudarjal, da katoličani, posebej tudi duhovniki, premalo častimo Sv. Duha. V veliki meri ravno iz tega izvirajo tiste ovire za širjenje in krepitev krščanstva, ki so jih pri Manningu našli zabeležene v njegovi zapuščini. Manning jih našteva 9. Tri med njimi so splošnega pomena in ne veljajo le za tedanje razmere v Angliji. In te tri ovire plodovitega apostolata so: »Predica superficiale« (površna pridiga. Premalo priprave, zlasti premalo poudarjanje velikih resnic o Bogu, odrešenju, o Sv. Duhu. Tukaj bi morali posnemati sv. Pavla, ki je vedno oznanjal Kristusa, - 2.«Officialism«. Duhovniki včasih stavijo svojo oblast preveč v ospredje. Hočejo si povzdigniti avtoriteto, a jo s tem izgube. Nekateri so premalo vljudni, preveč razdražljivi, osebni. Boj za stvar se tako izprevrže v osebne prepire. (AU, IS I, 52:1904). - 3.«Sacramentalism«, ko duhovnik opravlja duhovsko službo brez duha, brez gorečnosti, brez žive vere, materialno, mehanično. Morda bi to lahko imenovali formalizem ali mehanizem. (pr. t. 53). (nato našteva še: hiperkonservatizem – hiperkriticism; politični katolicizem, tj. neprimerno vtikanje duhovnika v politiko, vendar ravno Manning poudarja, da se duhovniki preveč skrivajo v zakristijo, premalo igrajo vlogo tudi v javnosti).

⁵ Ta kratica verjetno pomeni okrajšavo za La Bible de Jerusalem.

Anton Strle

Kronika župnije Planina pri Rakeku

(nadaljevanje)

Junij (1957): Le z veliko težavo dosežem vsaj nekaj več udeležbe pri popoldanskem krščanskem nauku. – 13. 6. je vodja drž. podjetja za montiranje strelovodov g. Kokovnik iz Maribora popravil strelovod pri zvoniku župn. cerkve. Delo je stalo 27.500 Din; za popravilo strelovoda pri podružnici v trgu pa 9.000 Din. Od tega je bilo nekaj popusta. Izposoditi si je bilo treba preko 10.000, da je bilo mogoče takoj plačati. Jamstvo je dano za pet let.

Od 28. 6. – 30. 6. je bila tridnevnik kot priprava na prvo sv. obhajilo. Govori zjutraj in zvečer. Bolj majhna udeležba. Vodil p. Janko Koncilja S.J. Govoril vseskozi o Srcu Jezusovem in kako mora biti naše življenje združeno z Njegovo daritvijo. Spovedal nekaj nad 150 oseb. Prvoobhajilna slovesnost je bila kar lepa: 17 prvoobhajancev, ki so bili sicer bolj na hitro, a duhovno z ozirom na razmere še kar precej pripravljeni. Bila je 30. 6. ob 7 zjutraj.

September.

16. septembra: V juliju in juniju me je nadomeščal g. dekan in zlatomašnik Karel Gnidovec, ki so ga bili ljudje res veseli. Na Planinski gori je bila služba božja tisto nedeljo, ki je pred vnebovzetjem in na praznik sam. Na nedeljo so bili na Gori romarji iz Postojne s svojim župnikom. – Na Gori so bile dane na okna mreže, da ne bodo šipe vedno razbite. Tudi do 20 šip je mizar vdelal in bilo je nekaj manjših tesarskih in zidarskih popravil, ki so jih izvršili delno brezplačno domačini. Okoli župn. c. je bila spet prekopana trava. – 15. sept. je bilo žeganje na Gori. V soboto prej je bilo ves dan zelo slabo vreme, proti večeru močna nevihta. Zato je bilo iz oddaljenih krajev zelo malo ljudi, prav zato pri prvi sv. maši ob 6 na nedeljo na Gori ni bilo niti 100 ljudi. Obhajil je bilo mnogo manj kot lani. Pač pa je bilo ob 10h zelo veliko ljudi iz bolj bližnjih župnij. Cerkev je bila natlačeno polna, še zunaj jih je moralo nekaj ostati. Obhajala se je 300 letnica, kar je bila po Valvazorjevih podatkih cerkev v celoti dozidana. Župljani so zato cerkev zelo lepo okrasili. Vence so napletle dekleta iz Planine in iz Laz. Tudi snažna je bila cerkev mnogo bolj kakor sicer. Duhovniki so bili razen domačega, ki sem bil tam že preko noči, tile: g. kanonik dr. Pogačnik, škofov delegat, ki je ob 10 sijajno obdelal zgodovino te c. in predvsem z izredno toplino govoril o velikem pomenu pravega češčenja MB za naše dni; g. p. Berden, ki je ob 8 bolj splošno govoril o Žal. MB; in župnik Turšič SDB iz Cerknice, ki je imel govor ob 6 ter g. Ercigoj iz Studenega, ki je imel tiho sv. mašo ob 9. Kljub vsemu je bila slovesnost lepo doživetje za župnijo in morda je v tej ali oni duši spet zažarel kres vere in

ljubezni. Kakor bi v to črno noč zmede v dušah z Marijine podobe posijal žarek svetlobe in toplote Sv. Duha, ki prevzema Marijino bitje na nedopovedljiv način.

Oktober, november, december: Vreme ugodno, pa vendar ljudje niso tako močno hodili k jutranji sv. maši tudi na delavnike. Šele december jih je bolj razgibal. Marijini prazniki imajo na naše župljane še največ vpliva. Tudi vsi svetniki so priljubljeni in privabijo k sv. obhajilu veliko število. Do 15. dec. je bil advent glede vremena ugoden. To je vplivalo razen razglasitve nadaljnega trajanja mašnega leta, da je prihajalo nekaj več ljudi k zornicam.

Popravila v teh mesecih, deloma še v septembru: Na cerkvi sv. Roka v trgu je bil prebarvan zvonik, prav tako zvonik župnijske cerkve. Oboje je bilo skrajno potrebno, zlasti v trgu, kjer je sedaj cerkev dolžna župnijski c. Pri zvoniku župn. c. je g. Šemrl napravil tudi nove oknice pri linah. Isti mojster je lepo izdelal v prvi polovici dec. tudi predverje v župn. cerkvi. Stroški so se poravnali delno iz pušnice in iz enega izrednega darovanja, deloma iz izkupička za 50 m³ lesa iz gozda v Grčarevcu. Treba pa je bilo skrajno varčevati v drugih stvareh. Saj letos je bilo davka za nadarbinsko in cerkveno zemljišče, ki ga ni niti polnih 9 ha, preko 70.000 Din. Tudi orgle so bile deloma že popravljene; odstranjene so bile vse lesene piščali, ki jih je bilo za dva registra; abeugo je bilo uglaseno in izprašeno, meh tudi delno popravljen. Pedal bo potreben popolnoma nov. Delo je prevzel mojster Franc Jenko iz Št. Vida nad Ljubljano. Zaradi varnosti je prišel pogledat orgle tudi dr. Franc Kimovec, ki je potem šel k mojstru Jenkotu, da sta se točno dogovorila, kako bo treba še dalje popraviti.

December: Mojster Šemrl je napravil v župnijski cerkvi pri stranskih vratih predverje, ki precej varuje pred prepihom in delno tudi pred mrazom.

1958

Januar.

Lansko leto je bilo: krstov 15 (1957: 14)
 c. pogrebov 9 (14)
 c. porok 5 (5)
 sv. obhajil 10.980 (9.842)

V januarju letos in prvih dneh februarja je bila napravljena spovednica iz hrastovega lesa in postavljena zadaj v ž. cerkvi pod korom. Zaprta spovednica je bila iz dušnopastirskih razlogov res potrebna. Izdelal jo je domači mojster g. Franc Šemrl po prilagojenem načrtu spovednice na Rakeku. Stroški so bili iz izkupička za les iz bivše ustanove v Grčarevcu. — Francu Žnidaršiču, posestnikovemu sinu iz Planine št. 117, je bila prodana od župn. nadarbine parcela št. 376 z imenom »Osrednik« v površini 2.086 m². Denar se je porabil delno za spovednico, delno za nekatera popravila pri nadarbini: vrata na dvorišču, svinjak, vrata nad sobo na jugozapadu in jugovzhodu. — Skoraj v celoti je bil prenovljen bel praznični pluvial, ki je postal popolnoma neraben, tako da imamo zdaj 2 lepa pluviala.

Maj: Udeležba pri šmarnicah je bila zelo lepa; nad glavnim oltarjem je bila izpostavljena v češčenje slika planinske MB, prinesena iz cerkve sv. Roka. Nabavljenih je bilo 20 preprostih, prosto stoječih klopi za v cerkev na Planinski gori, da si morejo ljudje, ko pridejo gor utrujeni nekoliko odpočiti. Izdelal jih je g. Fr. Šemrl. Nabavljene je bilo za gorsko cerkev nekaj nad 25 m² pločevine, pocinkane.

Junij: Za 38.000 Din je bil pri mojstru Jenku Fr. na Gunceljah, St. Vid n/Lj., harmonij, ki je sedaj posojen g. Janku Katernu, pomožnemu organistu, da izuči svojo hčerko Marto igranja za bodočo organistko. Harmonij bo mogoče, ker je majhen, spravljati za važnejše prilike na Planinsko goro.

29. 6. je bila prvoobhajilna slovesnost – 14 otrok, torej zelo malo. Za spoved je bil na razpolago g. p. Bono Lekić O.F.M. iz Bosne. Pri sv. obhajilu je bilo ta dan okoli 150 oseb.

Julij: Župn. upravitelj v Parizu na poletnem kurzu za frančoščino, ob zaključku 30. in 31. julija v Lurdu. Nadomeščal ga je doktorand iz Bosne p. Bono Lekić, ki je pa bil v župniji le za sobote, nedelje in ponedeljke. Ob koncu julija je teden dni popravljal oltar na Planinski gori (tabernakelj velikega oltarja) g. Avgust Buder. Ob koncu je 1 dan uporabil za popravilo – barvanje – krstilnika in prevlekel je ponovno s primerno snovjo spodnji del stene za velikim oltarjem v župnijski cerkvi, kjer zaradi neugodnega kamenja na zidovju belež vedno zopet odpada.

Avgust: 15. avgusta je bilo precej romarjev tudi iz sosednjih župnij na Planinski gori; znatno več kakor na isti dan lansko leto. Kljub pozni uri (ob 10) je bilo precej preko 50 ljudi pri sv. obhajilu.

Popravila: na Planinski gori je klepar Jakob Dolničar iz Podsmreke pri Brezovici prebarval streho na zvoniku. Pomočnik je delo predčasno zapustil in tako sta mojstru pomagala ministrant Malcov Jože in njegov bratranec Baraga šestogimnazijec iz Rakeka. Nekaj časa je pomagal tudi ministrant Odbekov Jože. Za hrano so to leto skrbeli večinoma iz Kačje vasi, ki so hrano tudi nosili na Goro večinoma sami. Vsako leto se pokažejo v tem pogledu ljudje res pripravljeni pomagati, čeprav jih je v verskem oziru tako težko razmajati. – Isti mojster je prebarval tudi streho na stolpiču pokopališke kapele in dal na župnijsko cerkev dva pločevinasta podstavka h križema.

September: 14. t. m. je bil na Gori zelo velik shod. Ljubljanski škof se je pripeljal z avtom na Goro in ob 10h maševal na prostem, kjer so bile tudi pontifikalne pete litanije. Ljudi je bilo z vseh krajev bližnje okolice, pa tudi od zelo daleč, n. pr. iz Kranja. Nekateri so govorili o 5.500 ljudeh, najbolj trezni o 4.000. Oltar je bil postavljen prenizko in škofa ni bilo videti. Tudi slavnostni govor, ki ga je prevzvišeni imel ob zvoniku zunaj, je bilo težko slišati v bližini, pač pa je bilo govor mogoče razumeti skoraj od vrha grmade – Tako

je akustično značilna lega cerkve in doline. Gneča je bila velika, nekoliko premalo smo se duhovniki zaposlili v spovednicah tudi v poznejših urah. Izkušnja kaže, da se je naval na spovednice prenesel na pozne ure – niti ob 8h še ni viška. Letos je bilo to pač še posebno izrazito, ker so ljudje hoteli biti pri škofovi sv. maši. – Ob gneči bi bilo pametno uvesti navado, da bi darovanje bilo okoli oltarja na ta način, da bi ljudje odhajali skozi zakristijo in torej hodili prav v nasprotni smeri kakor navadno. Po škofovi sv. maši je bila še ena sv. maša; zelo pametno. – Obhajil je bilo 1.015. Najbrž doslej na Gori še nikdar ni bilo toliko. V tem pogledu je storila svoje tudi postna olajšava. – Okrašena je bila cerkev zelo lepo. Izvršena so bila za to priliko razna popravila: nova vrata, hrastova, ob strani, nekaj podov pod spovednicami; pokrito je bilo stranišče in napravljena so bila vrata, ki se morejo zakleniti, da je poskrbljeno za snago. Popravila je izvršil mojster Šemrl, delno pa Jože Klemen. Zakristija je bila tudi pobeljena. Ljudje so mnogo časa in tudi denarja žrtvovali za okrasitev, saj je bilo na Gori do 400 m vencev, ki so bili vsi spleteni v Planini – tokrat iz Laz in Jakovice niso pletli. Jože Rupnik je vodil in zares lepo izvedel. Tako lepa cerkev na Gori pač še ni bila. – Slovesnosti so se udeležili razen škofa in njegovega tajnika Franca Vrhovca (Vrhunca?): gg. Monsignor J. Kalan, Kovačič iz Trnja, dr. Požar, vodja malega semenišča in rektor gimnazije v Vipavi, g. Vojko Seljak z Unca kot namestnik cerkniškega dekana, g. Makovec Andrej z Blok, Debevec St. iz Postojne, g. Bole Franc, novomašnik, doktorand iz Postojne, g. Premrov, novomašnik in župnijski upr. iz Studenega, Mavrič I. iz Hrenovic, pri spovedovanju sta bila prizadevna jezuita p. Štrubelj in superior p. Demšar, pa tudi g. ž. upravitelj iz Cerknice Turšič Jakob, ki je mnogo storil s tem, da je vodil ljudsko petje pri glavni službi božji in delal red.

(vmes je slikovna priloga z naslovom Slovesnost na Plan. gori ob priliki Marijinega leta 1958 in sicer 13. in 14. septembra. Na prvi strani sta dve sliki in sicer zunanost in notranost cerkve na Gori, na drugi strani je napisano »Posnetki škofove maše na Gori in tri slike: spodnja stran cerkve, nadškof Vovk pri maši, stranski oltar. Na tretji strani je napisano »škof Anton Vovk pridiga in mašuje in so štiri slike: škof pred Marijino podobo, glavni oltar, škof pridiga na prostem, ljudje pred zvonikom cerkve. Četrta stran je prazna. Na popisani strani kronike je s svinčnikom napisano: škof, v drugi vrsti pa 14 duhovnikov. Številka štirinajst je napisana na številko 13. Po Strletovem opisu je bilo poleg škofa dejansko 13 duhovnikov in ne 14)

Poleg tega so bili še 4 bogoslovci, ki so stregli in peli pri škofovem opraviu. Namesto pontifikalne sv. maše je bila z ljudskim petjem. – Ob istem času je bilo v Logatcu odkritje spomenika padlim, v Postojni športni dan, naša zakristanka pa je morala na delo v tovarno na Rakeku. – Všeč mi ni bilo to, da sem premalo premislil za napravljanje reda in pa da je bil oltar premalo viden. Reditelje bi bilo treba konkretno določiti: Če človek samo pozove s prižnice, naj bi n. pr. ključarji poskrbeli za red, ostane vse vedno le v zraku. V veliko veselje mi je bila tako obilna udeležba in tudi očitna pobožnost – nisem verjel, da ljudje tako zelo ljubijo romarsko cerkev na Pl. g. Če bi c. ne bila tako od rok. Vreme je bilo naravnost čudovito. Prenočeval sem od sobote na nedeljo na Gori, kako uro sem

že zadremal, potem pa urejanje, za katerega nimam prav nič veselja in tudi ne naravnega daru, in spovedovanje, a v čast Marijino naj bo! – Neprijetno je bilo tudi to: tridnevnic, ki jo je vodil p. Štrubelj z mojstrskimi govori, je bila zelo malo obiskana. Take prireditve bo kljub pomislekom le treba preložiti na večer.

Glede popravil še to: pred cerkvenimi vrati župn. cerkve so bili napravljeni na treh mestih zelo okusni in praktični železni predpražniki, ki jih je delal g. Karel Tršar, oče umetnika Draga Tršarja. – Tudi ogrlje v ž. c. so bile spet nekoliko popravljene. Treba pa bo novih. Novi pedal ni kaj posebno dobra rešitev.

V novembru so bila v veroučni sobi nad zakristijo župnijske cerkve vzdana nova dvojna okna, ker je bilo prej pozimi le preveč mraz. V decembru je novoimenovani ž. upr., še preden je prišel semkaj, dal prepleskati na svoje stroške (le za hrano delavcev je skrbelo župnišče) ves spodnji in gornji hodnik, kuhinjo in 4 sobe, pa tudi okna in vrata. Delalo je vsaj po troje delavcev nad 14 polnih delovnih dni. So pač delali počasi in lagodno.

1959

Januar.

Lansko leto je bilo

krstov: 14 (1957: 15)

cerkv. pogrebov 14 (9), trije od teh neprevideni

porok: 8 (5)

sv. obhajil: 11.418 (10.980)

Če bi odšteli shod na Planinski gori, kjer pa gre k sv. zakr. tudi veliko število naših župljanov, bi to bilo nekako tisoč manj obhajil, kakor so gori naštet. Število obhajil zadnja leta ob neprestanem vzpodbujanju in dajanju prilike stalno narašča. Od leta 1953 je nekako 4000 obhajil letno več kakor tedaj. Lansko leto bi bilo to število lahko še bolj naraslo, ako bi bila v juliju bolj redna služba božja kakor pa je dejansko bila, in pa zlasti če bi bil tudi v drugi polovici leta povabljen kak tuj spovednik; tudi duhovna obnova bi bila močno koristila, če bi bila nastavljena na ugoden čas.

5. jan. 1959 je bil narejen predajno-prejemni zapisnik. Strle odhaja (12. januarja) v Ljubljano za docenta Teološke fakultete, kamor je že dve leti zahajal kot honorarni predavatelj dogmatike. Njegovo mesto prevzema g. Stanko Debevec, župnijski upravitelj v Postojni. Prihaja iz večje v manjšo župnijo, kjer se bo mogel odpočiti od le preveč napornega dela v Postojni, kjer je v velikem kraju opravljal vse sam, razen da je večkrat dobival kakega tujega spovednika. – Podpisani mu želim v dušnem pastirstvu mnogo več uspehov, kakor sem jih imel jaz. Odhajam pa s prav lepimi spomini na ljudi, ki sem se jih v začetku naravno zelo bal, ker so mi bili naslikani prav črno. Sedaj se kar čudim, koliko dobrote in naklonjenosti sem tukaj užil, koliko lepega sem videl tudi v verskem življenju. Če bi bil bolj izrabil še druga dušnopastirska sredstva, ki so mi bila na razpolago, pa jih nisem, deloma zaradi zaposlenosti, bi bil dosegel mnogo več. Materialno se mi je kljub

velikim davkom in raznim bremenom prav dobro izšlo – zahvaliti se moram izredno požrtvovalnim ljudem, kakršnih je najti drugje zelo težko. Pri delu mi je bilo geslo: Marija in presv. evharistija; napravil pa sem v smislu tega gesla komaj polovico tega, kar mi je v srcu tlelo že prvi dan, ko sem zvedel: v Planino greš. Kljub vsemu, kar bi moral osvoje (*nad del besedila je prilepljena slika Antona Strleta*)

vati, da sem storil napačno, ali pa opustil dobro ...
 gal napraviti, lahko res iz srca rečem: Lepo je bilo ...
 marveč laus Deo et Mariae! Težko je bi bil prišel ...
 kraj, kakor je kraj z romarsko cerkvijo Matere božje
 ninski gori. Neznane mu grem nasproti. Toda
 vidimo, s.D.G.!

Planina 5. januarja 1959

Dr. Anton Strle

NEWMANOVA NAVODILA ZA SVETOST

Če me vprašaš, kaj moraš narediti,
da bi bil popoln, ti povem:
prvič – ne ostani v postelji s poležavanjem,
ko je čas vstati;
prve misli posveti Bogu,
opravi pobožen obisk Najsvetejšega,
pobožno moli angel Gospodov,
jej in pij v božjo čast,
zbrano moli rožni venec,
bodi zbran,
odganjaj slabe misli,
dobro opravi svoje večerno premišljevanje,
vsak dan si sprašaj vest,
pojdi pravi čas počivat; in že si popoln.

Janez Henrik Newman

- SAMOSPOZNANJE –
KLJUČ JE GLOBLJE ODKRITJE BOGA.
KAKO PRIDEM DO GLOBLJEGA
SAMOSPOZNANJA?
- ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE NAM JE SVETO:
ZAKAJ CERKEV ZAVRAČA EVTANAZIJO
IN POMOČ PRI SAMOMORU?
- INTERVJU S P. HERMANNOM
GEISLERJEM:
ZAKAJ JE KARDINAL NEWMAN
CERKVENI UČITELJ?
- POKLICANOST K BOGU POSVEČENEMU
ŽIVLJENJU IN V DUHOVNIŠTVO
KAJ MI ŠE MANJKA?
- OBLETNICE NEKATERIH
POMEMBNIH DOGODKOV
- PRAVA IN ZGREŠENA SINODALNOST
- ZDRUŽEVANJE NAŠEGA
ZUNANJEGA APOSTOLSKEGA DELA
Z NOTRANJIM ŽIVLJENJEM
- KRONIKA ŽUPNIJE PLANINA PRI RAKEKU

